

ΚΛΕΙΩ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΑΙΣ ΤΟΥ

ΜΗΝΟΣ ΕΝ ΔΕΙΨΙΑΙ.

Τόμος Γ'.
ΑΡΙΘΜ. 20 (68).

Συνδρομή, άρχομένη από 1. Ιανουαρίου και 1. Ιουλίου έκάστου Έτους, έξάμηρος μόνον
και προκληρωθείς: Πενταζού φράγκ 20. 10 η μάκρ. 8.

ΕΤΟΣ Γ'.

τῆ 15/27. Οκτωβρίου 1887.

ΤΑ ΕΝ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ ΤΟΥ ΑΝΔΡΙΑΝΤΟΣ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ ΔΕΑΚ.

Ο Δεάκ (Ferenc Deák) ἐγεννήθη τῷ 1802 ἐν Kettida, πόλιν τῆς Οὐγγαρίας, ἐξ ευκαταστάτου και εὐγενούς ἑλληνικῆς οἰκογενείας, καταγομένης τῶν ἐν Ζέμωνι ἑλλήνων, ὡς μαρτυροῦσιν οἱ ἐπιζῶντες ἐνταῦθα συγγενεῖς αὐτοῦ.

Ἐκ νεαρῆς ἡλικίας ἐπούδασεν εὐδοκίμως τὴν ἐργασίαν παιδείαν, και τελευταίον τὴν νομικὴν ἐπιστήμην ἐν Οὐγγαρίᾳ, Γερμανίᾳ και Γαλλίᾳ και τριακονταετής ἐξελέγη βουλευτής τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ.

Διὸ πολιτικοῦ σταδίου 43 ἐτῶν, ὑπεστήριξε πάντοτε τὴν ὁρθὴν και πρακτικὴν γνώμην, οἱ δὲ συμπολίται αὐτοῦ ἔδρεψαν και δρέπουσι τοὺς καρποὺς τῆς μετροπαδείας και τῆς φροντισείας του. Τῆς δ' ἐμπιστοσύνης και τῆς ἀγάπης τῶν Οὐγγρων ἤρξαστο ἀξιοῦμενος ὁ Δεάκ, ἀπ' οὗ ἐν ἔτει 1833 ἐκάθησε τὸ πρῶτον ἐν τῇ Διαίτῃ τοῦ Πρεσβούργου, ἣ δὲ δημοτικότης του διήρκεσε μέχρι τῆς 1. Ιανουαρίου 1876, ἔτε οἱ οὐγγροὶ φιλελευθεροὶ ἀπεχαιρέτησαν διὰ παντὸς τὸν θνήσκοντα ἔρχον και περικλητὸν ἀρχηγόν των. Ὀλίγοιτο πολιτικοὶ ἄνδρες τῶν τε ἀρχαίων και τῶν νεωτέρων χρόνων, ὑπῆρξαν τόσοι συνεπεῖς πρὸς ἑαυτοὺς, και ἐκρίθησαν ὑπὸ τῶν συγχρόνων τόσοι δικαίως· ὁ Δεάκ ζῆσας και ἀναστραφείς ἐν μέσῳ τῶν ἀσπῶν τῆς Βουδαπέστης ἐπὶ 40 ἔτη, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ λησμονηθῇ ταχέως ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν του.

Ὡς πάντες οἱ οὐγγροὶ πατριῶται ἤθελε και ὁ Δεάκ τὴν ἔθνικὴν τῆς Οὐγγαρίας αὐθιπα-

ΚΛΕΙΩ. ΤΟΜΟΣ Γ'.

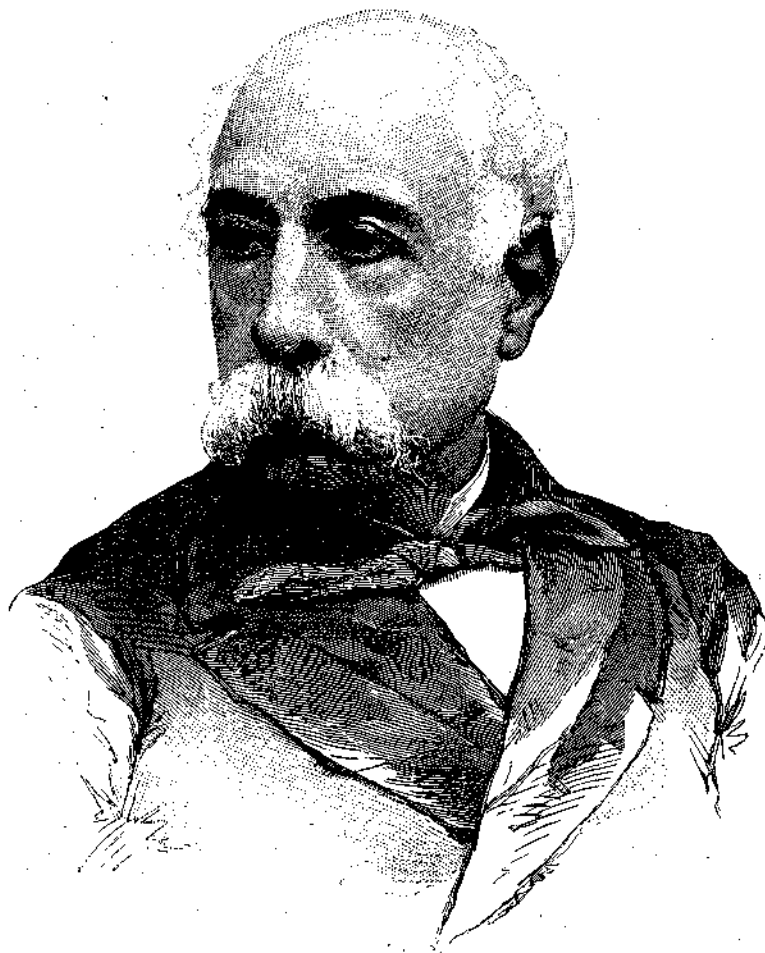
ξίαν τε και αὐτονομίαν, ἀλλ' ἐν ἀντιθέσει πρὸς πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἐφρόνει, ὅτι ἡ Οὐγγαρία δὲ ἔστηρει και τὴν ὑπαρξίν της και τὴν ἐν Εὐρώπῃ θέσιν της ἀρίστα, διὰ δυναστικῆς ἐνώσεως πρὸς τὴν Αὐστρίαν· ὅθεν ὁ ὑπ' αὐτοῦ

ἐκπονηθείς *δυνασμός* (dualisme) πληροῖ τὸν δικαίον τοῦτον σκοπόν. Δὲν ἐλησιμόνησαν οἱ Οὐγγροὶ ἐκ τίνος φρικαλέας θέσεως ἐξήγαγεν αὐτοὺς πρὸ εἰκοσαετίας τὸ νῦν ἐπικρατοῦν σύνταγμα τοῦ Δεάκ.

Οἱ Οὐγγροὶ ἀναμνησκονται εὐγνωμόνως τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐπιφανεστάτου και ἀτρομήτου πολέμου τῆς καταπίεσεως, τῷ μεγάλῳ πατριῶτου, ὅστις οὐδέποτε ἐπαύσατο παλαιῶν και διαμαρτυρούμενος, ὅστις οὐδέποτε ἀπέγνω, και ἤγαγεν ἐπὶ τέλους τὸ οὐγγρικὸν ἔθνος ἐκ τοῦ σκίτους και τῆς δουλείας, εἰς τὴν ἐλευθερίαν και εἰς τὸ φῶς. Ἄλλὰ τὸ ἰδιαιτέρον αὐτοῦ δικαιοκρινὸν εἶναι, ὅτι ἐξ ἀρχῆς μέχρι τέλους ἐκράτησεν ἀσβεστον τὴν δὴ δα τῆς συνταγματικῆς ἐλευθερίας.

Και κατὰ τὰς ζοφεροτάτας ἡρας δὲν ἀπώλεσε τὴν ἐπὶ τὸ εὐτυχὲς μέλλον τῆς Οὐγγαρίας πίστιν, μόνος δ' αὐτός, διὰ τοῦ χρηστοῦ χαρακτῆρος και τῶν σοφῶν συμβουλῶν του, ἐπετέλεσε τὸ θαῦμα τῆς ἐν ἔτει 1867 συνδιαλλαγῆς τῆς Οὐγγαρίας μετὰ τοῦ Μονάρχου αἰ τῆς, χωρὶς ἄποληψῆς οὐδὲν ἴχνος μνησικαίας.

Τῆ 29. τοῦ παρελθόντος μηνὸς Σεπτεμβρίου μετὰ πρωτοφανοῦς λαμπρότητος και μεγαλοπρεπείας, ἐτελέ-

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΚΡΙΣΠΗΣ.

Πρωθυπουργός τῆς Ἰταλίας.

σθησαν ένταύθα έν τή μητροπόλει τής Ούγγαρίας, τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος τοῦ μεγάλου ούγγρου πατριώτου Φραγκίσκου Deák, ὅστις διὰ τής πολιτικῆς αὐτοῦ συνέσεως καὶ τῶν ἄλλων ἐξόντων αὐτοῦ ἀρετῶν, καθήρτισε μετὰ τῶν συμπολιτευομένων τὸ ἀπὸ εἰκοσαετίας ἤδη ἀριστα λειτουργοῦν ούγγρικὸν συνταγματικὸν πολιτεύμα, δι' οὗ ὁ ἀγαθὸς καὶ μεγάλου αὐτοκράτωρ καὶ βασιλεὺς Φραγκίσκος Ἰωσήφ ὁ Α', κατέστησεν αὐτόνομον καὶ ἀνεξάρτητον τὸ ούγγρικὸν βασιλεῖον, ἀποστολικὸς βασιλεὺς τής Ούγγαρίας αὐτὸς τότε (1867) ένταύθα στεφθεῖς, διὰ τοῦ ἱστορικοῦ καὶ μέχρι τοῦ νῦν διατηρουμένου βασιλικοῦ στέμματος τοῦ ἀγίου Στεφάνου, τοῦ πρώτου χριστιανοῦ βασιλέως τῶν Ούγγρων (1000 μ. Χ.).

Εἰς τὰ ἀποκαλυπτήρια ταῦτα, ἡ μάλλον εἰπεῖν, εἰς τὴν ἐθνικὴν καὶ χαρμόσυνον ταύτην τῶν ἐλευθέρων Ούγγρων ἐορτὴν, παρήσαν ὁ αὐτοκράτωρ, οἱ ἀρχιδούκες τής Αὐστρίας, οἱ κορυφαῖοι τής πολιτείας καὶ τής ἐκκλησίας ἐξ ἀπάσης τής Αὐστροουγγρικής μοναρχίας, οἱ ἐν Βιέννῃ πρέσβεις καὶ οἱ ένταύθα Γεν. πρόξενοι τῶν δυνάμεων, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων σωματείων τοῦ βασιλείου, καὶ πλῆθος λαοῦ.

Ὁ πρόεδρος τής πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ἀνδριάντος ἐπιτροπῆς, Κόμης Λουδοβίκος Τίσσας (ἀδελφὸς τοῦ ἀπὸ δωδεκαετίας ἤδη εὐκλεῶς πρωθυπουργούτου Καλμάν Τίσσα) προσελθὼν ἐνώπιον τοῦ αὐτοκράτορος καὶ βασιλέως, ἐπὶ λαμπρῆς ἐξέδρας ἱσταμένους, καὶ ὑπὸ τῶν μεγιστάνων καὶ τῶν ἐν τῇ τῆς μοναρχίας περιστοιχισμένου, εἶπε τὰδε εὐλαβῶς καὶ μεγάλη τῇ φωνῇ, ούγγριστι.

„Μεγαλειώτατε! Ἡ 28. Ἰανουαρίου τοῦ 1876 ὡτηρίου ἔτους, ἐπροξένησεν εἰς τὸ ούγγρικὸν ἔθνος πένθος μέγα! Ὁ Φραγκίσκος Deák „ὁ σοφὸς τοῦ ἔθνους“ λίαν εὐλόγως ἐπικαλούμενος, ἔπαυσε τοῦ ζῆν' ἡ τελευτὴ αὐτοῦ ἐγένετο οὐχὶ θάνατος, ἀλλ' ἀποθέσις αὐτοῦ· ὁ βίος τοῦ Φρ. Deák ἀποτελεῖ ἐποχὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ ούγγρικοῦ ἔθνους, ἐποχὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ τής μοναρχίας· ὑπῆρξεν ὁ εὐγενέστερος καὶ ἰσχυρότερος παράγων, οὐτινος ἡ ἐνέργεια, διὰ τής χάριτος τής θείας προνοίας, κατάρθρωσε τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν αὐτονομίαν καὶ διηύθυνεν ἐκ νέου τὴν πρὸς τὸ στέμμα πλήρη ἀφοσίωσιν καὶ πίστιν τοῦ ἔθνους ἡμῶν· ἡ ἀγαθὴ αὐτοῦ καρδιά ἐπαλλε πάντοτε διὰ τὴν πατρίδα, ἡ δὲ λάμψις τής διανοίας του ἀνέδειξεν αὐτὸν ἄνδρα σοφὸν καὶ συνετὸν· δὲν ἐξήτησε προσωπικούς καὶ ψευδεῖς ἐπιτυχίας ἐν τῷ ἔργῳ τής ἀστρο-ουγγρικής συνδιαλλαγῆς καὶ ἐνόητος, ἀλλ' ἐν τῇ διαρκείᾳ καὶ μονίμῳ κοινότητι τῶν ἀμοιβαίων συμφερόντων, κατέβαλε τὸ ἀκράδαντον θεμέλιον, ἐφ' οὗ νῦν κρηπιδοῦται τὸ μεγαλεῖον καὶ ἡ ἰσχὺς τής πατρίδος, τής μοναρχίας καὶ τής δυναστείας.

Ἡ πρὸς τὴν πατρίδα εὐκρινὴς ἀγάπη, ἡ πολιτικὴ αὐτοῦ σοφία καὶ ἡ χριστιανικὴ πίστις καὶ ἀπλότης, διεφύλαξαν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κινδύνου τής ἀποθαβρύνσεως, τῶν ὑπερβολῶν καὶ ἀπὸ τής ὀλεθρίου κενοδοξίας· καὶ οὕτω, διὰ τής ἰσχύος καὶ τής διαυγείας τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, ἐγένετο ἡ κινούσα δύναμις τὰ τῶν καλιτευομένων βουλευμάτων, πάντοτε πρὸς τὸ εὐθὲς καὶ πρὸς τὸ ἀγαθόν· τὸ ούγγρικὸν ἔθνος μετὰ ὀδύνης ἤκουσε, καὶ ἔκλαυσε πικρῶς τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου ἀνδρός. Ἡ Α. Μ. ἡ σεπτὴ καὶ χαριτόβρυτος ἡμῶν ἀνασσα, ἐν ὀνόματι τής δυναστείας, κατέθεσεν ἰδίᾳ χερὶ ἐπὶ τὸ φέρετρόν αὐτοῦ λαμπρὸν στέφανον τιμῆς καὶ εὐγνωμοσύνης· τὰ δάκρυα, ἅτινα τότε ἔρρευσαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τής σεπτῆς ἡμῶν βασιλίσσης, ἐγένοντο θησαυρὸς πολυτιμῶς τοῦ ἔθνους ἡμῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ ὑπόμνημα καὶ τεκμήριον διηνεκῆς βασιλικῆς χάριτος καὶ ἀγάπης.

Σύμπαν τὸ ἔθνος ἦλθεν ὡς εἰς προσκύνημα τότε ένταύθα εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ βασιλείου, ὅπως ἀποδώσῃ τὰς τελευταίας ἐπικηδείους τιμὰς εἰς τὸν μέγαν νεκρόν· ἡ δὲ Ἰμετέρα καισαροβασιλικὴ καὶ ἀποστολικὴ μεγαλειότης μετὰ τοῦ νομοθετικοῦ σώματος, διέταξεν, ὅπως τὸ λείψανον τοῦ Φρ. Deák ταφῆ ἀναλόγως τής ἀξίας αὐτοῦ, τὸ δὲ ούγγρικὸν ἔθνος ἐγείρῃ αὐτῷ μαυσωλεῖον μεγαλοπρεπές· τὸ ούγγρικὸν ἔθνος ἠγείρε, μεγαλειώτατε, τὸ μαυσωλεῖον τοῦτο, ἰδίᾳ καὶ ὀλοπροθύμῳ δαπάνῃ διακοσίων χιλιάδων φλωρινίων.

Ἄλλ' ἄρα γε ἦτο ἀνάγκη ὅπως ἐγερθῆ· μνημεῖον εἰς τὸν Φρ. Deák; τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐγράφη εἰς τὰς πλάκας τής ἱστορίας, διὰ γραμμάτων ἀνεξιτήλων, διὰ τὰς ἐπερχομένας γενεάς· ἀλλ' ἐπειδὴ οὐχὶ πάντες ἀναγινώσκουσι τὰς σελιδας τής ἱστορίας, ἔπρεπε λοιπόν, ὅπως ἡ ἀνάμνησις τοῦ Φρ. Deák λάβῃ τὴν ἐξωτερικὴν ταύτην μορφήν, καὶ ὑπομνηστικὴ εἰς πάντας διηνεκῶς, ὅτι ἕκαστος ὀφείλει ἐν τῇ σφαίρᾳ τής ἐνεργείας αὐτοῦ, ἵνα ἐκτελῆ τὰ πρὸς τὴν πατρίδα καθήκοντα.

Τὸ καλλιτέχνημα τοῦτο, μεγαλειώτατε, εἶναι ἔργον καλλιτεχνῶν τής ἡμετέρας πατρίδος· καὶ ἠδύνατο μὲν οἱ ἀλλοδαποὶ ἀριστοτέχναι νὰ κατασκευάσωσι μνημεῖον ὑπέρτερον τοῦ παρόντος, ἀλλ' ὅμως δὲν θὰ εἶχε παρ' ἡμῖν τὴν ἱστορικὴν ἀξίαν, ἣν ἔχει τὸ ἀριστούργημα τοῦτο τῶν ὁμογενῶν καλλιτεχνῶν, δι' οὗ καταφαίνεται ἡ μεγίστη πρόοδος, ἣν, ἐπὶ τής ἐνδόξου βασιλείας τής ὑμ. μεγαλειότητος, τὸ ἔθνος ἡμῶν διαπράξαστο εἰς τὰς τέχνας καὶ εἰς τὰς ἐπιστήμας· ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ καλλιτέχνης τοῦ ἔθνικοῦ τούτου μνημεῖου Adolph Haszár, μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἀριστουργήματος αὐτοῦ ἀπεβίωσε πρὸ διετίας περίπου, ἐν τῇ ἀκμῇ τής ἡλικίας καὶ τής τέχνης αὐτοῦ· ἡ ούγγρικὴ καλλιτεχνία ἐπένοησε τὸν θάνατον τοῦ θρηνουμένου ἀνδρός· ἀλλ' ἐπέπρωτο αὐτῷ, ἵνα διὰ τοῦ τελευταίου τούτου ἔργου τῶν καλλιτεχνῶν αὐτοῦ χειρῶν, ἐγγράφῃ εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀθάνατον, ὡς ἐγράφη καὶ τὸ ὄνομα του Φρ. Deák.

Τὸ μνημεῖον εἶναι ἤδη ἑτοιμον, ὅπως ἀποκαλυφθῆ ἠὲ et orbī — τῇ πόλει καὶ τῷ κόσμῳ· ἀναμένομεν τὰς πρὸς τοῦτο ἐπιταγὰς τής Ἰμ. Μεγαλειότητος.

Ἄλλὰ καὶ γένοιτο, Μεγαλειώτατε, ὅπως τὸ μνημεῖον τοῦτο ἐμπνέῃ πάντοτε εἰς ἕκαστον πατριώτην τὴν πρότροπὴν τοῦ ἔθνικοῦ ἡμῶν ποιητοῦ Jokai „ἐργαζόμεθα οἱ πάντες ἀναταπαύτως διὰ τὸ μνημεῖον τοῦ Φρ. Deák, διὰ τὴν ἰσχυράν καὶ εὐτυχῆ Ούγγαρίαν.“

Ζητωκραυγαὶ ἀπὸ μυρίων στομάτων ἐπέστεφαν τοὺς λόγους τούτους τοῦ ῥήτορος· τοῦ δὲ βασιλέως Megengetem ούγγριστι καὶ μεγαλοφώνως εἰπόντος, τουτέστιν ἐπιτρέπω τὰ ἀποκαλυπτήρια, ἀπεκαλύφθη ὁ μεγαλοπρεπέστατος Ἀνδριάνς τοῦ Deák, ὃν περιῆλθεν ὁ αὐτοκράτωρ ὑπὸ τῶν ἀρχιδουκῶν καὶ ἀρχιδουκισσῶν ἀκολουθοῦμενος καὶ εὐφημούμενος ἐνθουσιᾶδῶς ὑπὸ πάντων, eljen a Király, eljen a Haza — ζήτω ὁ βασιλεὺς! ζήτω ἡ πατρίς! ἀναφανοῦντων τελευταῖον δὲ ὁ ἀρχιδούκας τής Βουδαπέστης Károly Ráth προσεφώνησε τὸν αὐτοκράτορα ἀπερχόμενον καὶ εἶπεν αὐτῷ ταῦτα: „Δεξάσθε, μεγαλειώτατε, τὴν ἐκφρασὴν τής ἐγκαρδίου καὶ βαθυτάτης ἡμῶν εὐγνωμοσύνης· διότι ἡ Ἰμ. μεγαλειότης ἠδούκησεν, ὅπως διὰ τής βασιλικῆς Αὐτῆς παρουσίας ἐξάρῃ τὴν σημασίαν καὶ τὴν χάραν τής σημερινῆς ἐθνικῆς ἡμῶν πανηγύρεως· ἄλλως τε εἰμεθα εἰδησιμένοι εἰς τὰ μεγάλα καὶ ἐθνικὰ συμβεβηκότα, λυπηρά τε καὶ χαρμόσυνα, νὰ βλέπωμεν πάντοτε πρῶτον καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Ἰμ. καισαροβασιλικὴν μεγαλειότητα· ζήτω ὁ βασιλεὺς! ζήτω τὸ ἔθνος.

Μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ βασιλέως ἀπὸ τής ἐορτῆς τῶν ἐγκαινίων, ὁ αὐτὸς ἀρχιδούκας τής πόλεως, ἀπάντων εἰς τὸν Λουδοβίκον Τίσσας, ὅστις ἐν ὀνόματι τοῦ ούγγρικοῦ ἔθνους ἐδωρήσατο τῇ πόλει τής Βουδαπέστης τὸ μαυσωλεῖον τοῦ Deák, εἶπεν αὐτῷ τὰδε „ἐν ὀνόματι τῶν δημοτικῶν ἔρχων τής πρωτεύουσας τοῦ κράτους Βουδαπέστης, διαβεβαίω τὸς ἀντιπροσώπους τής πατρίδος ἡμῶν, ὅτι ἡ ἡμετέρα πρωτεύουσα πόλις, ἱερὸν καὶ πατριωτικὸν καθήκον ἐκτελοῦσα, τὸ μνημεῖον τοῦτο τής ἐξόχου καὶ εὐκρινούς φιλοπατρίας, τὸ λαμπρότατον αὐτῆς κόσμημα, θὰ διατηρήσῃ εὐλαβῶς ἀνέπαφον, ὡς ἱερὰν κληρονομίαν, πρὸς διδασκαλίαν καὶ παραίνεσιν τῶν ἐπερχομένων γενεῶν· ζήτω ὁ βασιλεὺς! ζήτω ἡ αὐτόνομος καὶ ἐλευθερὰ πατρίς!“

Καὶ οὕτως ἔληξεν ἡ μεγάλη αὕτη ἐορτὴ καὶ πανήγυρις τής ούγγρικῆς φιλοπατρίας τε καὶ ἐλευθερίας, καὶ παρεδόθη εἰς τὰς μεταγενεστέρους γενεάς ἡ σεπτὴ καὶ προσφιλεστάτη μορφή του μεγάλου πατριώτου καὶ ἐξόχου ἀνδρός, πρὸς ἀνάμνησιν τῶν πρὸς τὴν ἐλευθερὰν πατρίδα ἐπιλομένων καθήκοντων, ὑπὸ πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν πολιτῶν.

Τὸ μαυσωλεῖον τοῦ Deák ἱσταται ἐντὸς ὠραίου κήπου ἐπὶ τοῦ Δουναβέως καὶ ἀπέναντι τής μεγάλης κρεμαστῆς γέφυρας τοῦ ποταμοῦ· ὁ Deák ἐκ χαλκοῦ κατεργασμένος, καὶ πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ἀποβλέπων, κάθηται ἐπὶ τής πρωθυπουργικῆς αὐτοῦ ἑδρας, οἰοεὶ προεδρεύων τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἐκτείνων μικρὸν τὴν δεξιὰν χεῖρα, καὶ ὡσεὶ διαλεγόμενος περὶ τῶν πραγμάτων καὶ τῶν συμφερόντων τής πατρίδος· πρὸς τὰ κάτω δὲ καὶ περίε τής ὑψηλῆς καὶ τετραγώνου πυραμίδος, ἐφ' ἧς κάθηται ὁ Deák, ἱσταται μεγαλοπρεπῶς τέσσαρες συμβολικαὶ μορφαί, ἐκ χαλκοῦ ὡσαύτως κατεργασμέναι· τρεῖς νεαραὶ γυναῖκες, καὶ εἰς γέρον πολὺς — ἡ δικαιοσύνη, φέρουσα στέφανον ἐπὶ τής κεφαλῆς καὶ κρατοῦσα τὰ σταθμὰ καὶ τὴν βίβλον τῶν νόμων — ἡ πολιτικὴ ἐπιστήμη, καθήμενη, καὶ ἔχουσα ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτῆς ἀναπεπταμένον τὸν συνταγματικὸν χάρτην, καὶ ἐξηγοῦσα αὐτὸν εἰς τὰ παρ' αὐτῇ ἱστάμενα δύο παιδία — ἡ πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπη, γυνὴ ἀξιοπρεπῆς, βαστάζουσα εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς τὸ τέκνον τῆς, πρὸς ὃ δεικνύει τὸ ούγγρικὸν στέμμα, ὅπερ κρατεῖ εἰς τὴν δεξιὰν αὐτῆς χεῖρα· ἡ δὲ τετάρτη ἀλληγορικὴ μορφή — ἡ ἐνόησις καὶ συμμιλίωσις μεταξὺ Αἰστωρίας καὶ Οὔγγαρίας, πρὸς τὸν Δούναβιν ἀποβλέπουσα, καρυστάνει γέροντα πολὺν καθήμενον, ὅστις

συνάπτει τὰς χεῖρας δύο νεανίσκων ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ ἐναντίων αὐτοῦ ἱσταμένων, καὶ ἐρειδομένων, τοῦ μὲν ἐπὶ τοῦ αὐστριακοῦ, τοῦ δὲ ἐπὶ τοῦ ούγγρικοῦ ἔθνικοῦ στέμματος, καὶ δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν εὐλογεῖ αὐτοὺς ὁ πολὺς γέρον, οἰοεὶ χαίρων καὶ ἀγαλλόμενος ἐπὶ τούτῳ· οὐδεμίαν δ' ἀμφιβολίαν, ὅτι οἱ τῆς ἐλευθερίας καὶ τής δούλης Ἑλλάδος Ἕλληνες ἐπισταμένους ταῦτα ἀναγινώσκοντες, καὶ τὴν φιλοπατρίαν τῶν ούγγρων ἐπαινοῦντες καὶ θαυμάζοντες, ὀλοπροθύμως καὶ αὐτοὶ ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, θὰ συνεισφέρωσιν, ὅπως ἐγερθῶσιν ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ τοῦ ἑλληνικοῦ βασιλείου οἱ ἀνδριάντες τῶν ἀειδίων πρώτων βασιλέων τής ἀναγεννηθείσης Ἑλλάδος Ὁθωνος καὶ Ἀμαλίας, ὡς καὶ τῶν ἄλλων προμάχων, εὐεργετῶν καὶ ἐλευθερωτῶν τής ἡμετέρας πατρίδος· καὶ τοῦτο, ὅπως πρὸς τὰς ἐνδόξους καὶ δαφνοστεφεῖς αὐτῶν μορφὰς ἀποβλέποντες εὐγνωμόως τε καὶ εὐλαβῶς ἐμπνεώμεθα ὑπὸ τῶν εὐγενῶν καὶ μεγαλοργῶν ἀισθημάτων καὶ φρονημάτων τής πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀγάπης, ὅπερ ὦν ἐκεῖνοι ἰσοβίως ἠγωνίσθησαν καὶ ἐθυσιάσθησαν. Ἡ πρὸ τινων μηνῶν ἐν Κερκυρᾷ ἀνέγερσις τοῦ ἀνδριάντος Ἰωάννου τοῦ Καποδίστρια, τοῦ πρώτου καὶ σοφοῦ κυβερνήτου τής ἀπὸ τῶν μαχῶν τής ἐπαναστάσεως αἰματοφύρτου Ἑλλάδος, ἦν, ἀληθῶς, ἔργον καὶ καθήκον ὅσιον καὶ ἱερὸν, καὶ ἐπάξιον τής ἀρετῆς καὶ τής εὐγενούς φιλοπατρίας τῶν Κερκυραίων.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ ἡγεμονικὴ μεγαλοδωρία τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τής Αἰγύπτου μεγάλου καὶ κλεινοῦ εὐεργέτου τοῦ γένους ἡμῶν τοῦ ἐκ Μετζόβου τής εὐάνδρου Ἡπειροῦ Γεωργίου Ἀβέρωφ, ἐκόσμησε τὰ προπύλαια τοῦ ἑλληνικοῦ Πανεπιστημίου διὰ τῶν λαμπρῶν ἀνδριάντων τῶν πρωταθλητῶν καὶ πρωτομαρτύρων Γρηγορίου τοῦ Ε', τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, καὶ Ρήγγα τοῦ Φεβρουαίου, τοῦ ἀθανάτου ψάλτου τῶν ὕμνων τής ἐλευθερίας, ἀλλὰ δὴ καὶ κατὰ καιροὺς ἐδωρήσατο δύο περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑλληνικοῦ μετσοβείου Πολυτεχνείου, καὶ ἀνέγερσιν τής στρατιωτικῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων, οὐχ ἦττον ὅμως, ἀπόκειται καὶ εἰς τοὺς ἀπανταχοῦ Ἕλληνας, ὅπως διὰ τής χρηματικῆς αὐτῶν προσφορᾶς, ἐκτελέσωσι τὰ ὑπολειπόμενα, πρὸς τιμὴν καὶ εὐημερίαν τής πολυπαθοῦς ἡμῶν πατρίδος.

Ἐν Βουδαπέστῃ, τῇ 4. Ὀκτωβρίου 1887.

ΓΡ. ΓΡΟΣ, Ἀρχιμανδρίτης.

Ἡ ΧΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΠΑΡ' ΕΛΛΗΣΙ ΚΑΙ ΑΣΙΑΝΟΙΣ.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, ὡς γνωστὸν, ἔφερον ἐν μόνον ὄνομα, ὅπερ ἦν ἐκ τῶν εἰδικῶν δικαιωμάτων τοῦ πατρὸς νὰ ἐκλέγῃ τὰ ὀνόματα τῶν ἑαυτοῦ τέκνων καὶ νὰ μεταβάλλῃ αὐτὰ κατὰ τὸ δοκοῦν. Συνειδίξετο νὰ καλεῖται ὁ πρεσβύτερος τῶν υἱῶν τῷ ὀνόματι τοῦ πρὸς πατρός πάππου αὐτοῦ· τούτου δείγματα πολλὰ εὐρίσκονται ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ἱστορίᾳ· οὕτως ὁ παρά Δημοσθένει Σωσίθεος λέγει „τῷ μὲν πρεσβυτάτῳ ἐθέμην τὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμαυτοῦ ὄνομα, Σωσίαν, ὅπερ δικαίον ἐστὶ, καὶ ἀπέδωκα τῷ πρεσβυτάτῳ τοῦτο τὸ ὄνομα.“ Εὐστάθιος δὲ εἰσέτι φησί, „Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι καλαιτατον ἔθος ἦν τοὺς ἐγγόνους καλεῖσθαι τοῖς τῶν πάππων ὀνόμασιν.“ Ὅμοια συνήθεια ἐπεκράτει καθόλου ὡς πρὸς τὰ ἐπιλοικα τέκνα δύναται νὰ ἐξαχθῆ ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου τοῦ Δημοσθένους, ἐν ᾧ ὁ Σωσίθεος ἀκολουθεῖ λέγων·

„τῷ δὲ μετ' αὐτὸν γενομένῳ τούτῳ ἐθέμην Εὐβουλίδην, ὅπερ ἦν ὄνομα τῷ πατρὶ τῷ τῆς μητρὸς τοῦ παιδὸς τουτουῖ· τῷ δὲ μετὰ τούτον Μενεσθέα ἐθέμην· καὶ ὁ γὰρ Μενεσθεὺς οἰκεῖος ἦν τῆς ἐμῆς γυναικός· τῷ δὲ νεωτάτῳ ἐθέμην ὄνομα Καλλίστρατον, ὃ ἦν ὄνομα τῷ πατρὶ τῷ τῆς ἐμῆς μητρὸς.“

Φαίνεται ἔτι ὅτι καὶ αἱ μητέρες ἐνόητε ἐδικαιοῦντο νὰ θέτωσιν ὀνόματα τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ἐνθα ἡ Ἰοκάστη λέγει·

„τὴν μὲν Ἰσμήνην πατὴρ ὀνόμασε· τὴν δὲ πρόσθεν Ἀντιγόνην ἐγώ.“

Συνέβαινε δὲ, ὡς ἐξάγεται ἐκ τοῦ Ἀριστοφάνους, ἐνόητε καὶ ἐπὶ μεταξὺ τῶν γονέων, ἐὰν δὲν συμφώνουν περὶ τοῦ τεθησομένου τῷ παιδί ὀνόματος·

„Μετὰ ταῦθ', ὅπως νῦν ἐγένεθ' υἱὸς αἰτοσί, εἰμοὶ τε δὴ καὶ τῇ γυναικί, τῇ γὰρ ἡ, περὶ τὸν ὄνομα δὴ ταῦτ' ἐλοιδόρομεθα.“

Πολλάκις ὁ παῖς ὠνομάζετο τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὡς ὁ Δημοσθένης καὶ ὁ Δημάδης, ἢ ἄλλω τινὶ προσομοιάζοντι· οὕτως ὁ Ναυσίνικος ὠνόμασε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ναυσίφιλον καὶ ὁ Καλλικράτης ἐκάλεσε τὸν παῖδα αὐτοῦ Καλλίστρατον. Τὸ αὐτὸ ἐγένετο ἐνίοτε καὶ ἐν τοῖς ὀνόμασι τῶν ἀδελφῶν. Οὕτως ἐν τῷ κατὰ Διογέιτονος λόγῳ τοῦ Λυσίου, δύο ἀδελφοὶ ὀνομάζονται ὁ μὲν Διόδοτος, ὁ δὲ Διογείτων, καὶ τέλος πολλάκις τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ ἦν πατρωνυμικόν, σχηματιζόμενον ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ πατρὸς, οἷον ὁ τοῦ Φαίκου υἱὸς ὠνομάσθη Φαίκιον.

Τὰ ὀνόματα ἐτίθεντο τοῖς παισὶ τὴν δεκάτην μετὰ τὴν γέννησιν αὐτῶν ἡμέραν. Κατὰ μαρτυρίας τινὰς ἐγένετο τοῦτο τὴν ἐβδόμην, ἢ μάλιστα τὴν πέμπτην μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ παιδὸς ἡμέραν. Ἀλλὰ καὶ τὴν δεκάτην ἡμέραν εἰρταζόν, προσκαλούμενον φίλων καὶ οικείων, ἵνα μετὰσχῶσι τῆς κατ' αὐτὴν γινομένης θυσίας καὶ τῆς ἐστιάσεως, ἐξ οὗ καὶ αἱ φράσεις „δεκάτην θύειν“ καὶ „δεκάτην ἐστιᾶν“. Ἄν ἐν δικαστηρίῳ προσήγοντο μαρτυρία, ὅτι πατήρ τις εἰρτασε τὴν δεκάτην, ἦν τοῦτο ἀποκρῶσα ἀπόδειξις ὅτι ἀνεγνώρισε τὸ τέκνον ὡς γνήσιον ἑαυτοῦ.

Ἐκ τῆς συνήθειας δὲ τοῦ νὰ ἔχωσιν οἱ Ἕλληνες ἐν μόνον ὄνομα κατέστη ἀναγκαία ἡ ὑπαρξὶς ἀναριθμητοῦ παικίλιας ὀνομάτων. Οὐδὲν δὲ ἔθνος ἀπέδειξε τόσην φιλοκαλίαν, εὐφυῖαν περὶ τὴν εἴρεσιν καὶ σύνθεσιν αὐτῶν, ὡς οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες. Ἄλλ' ὅσον πολλὰ καὶ ἂν ἦσαν τὰ ὀνόματα ἢ ἑμωνυμία καὶ ἢ σύγχους ἦν ἀναπόφευκτος. Ἀναγινώσκοντες δὲ τοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς δὲν εἰμεθα ἀείποτε βέβαιοι ἂν τὸ αὐτὸ ὄνομα εἰς διάφορα χωρία τοῦ αὐτοῦ συγγραφῆως ἀπαντῶμενον, ἢ καὶ εἰς διαφόρους συγγραφεῖς εὐρισκόμενον· ἐστὶ τοῦ αὐτοῦ, ἢ διαφόρων ἀνθρώπων. Καὶ αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες γινώσκοντες τοῦτο ἐσπούδαζον, ὡς ἄναγκη ἀκριβείας, διὰ διαφόρων τρόπων νὰ σαφηνίζωσι τὴν ἐντεῦθεν προερχομένην ἀμφιβολίαν. Καὶ ὅτε μὲν προσέθετον ἐν γενικῇ πτώσει τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, ὡς Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, Πλειστονάξ ὁ Πausανίου, ὅτε δὲ τὸ ὄνομα τοῦ τόπου, ἢ τῆς χώρας, ἐν ᾧ ὁ μνημονεύμενος ἐγεννήθη, ἐν τύπῳ ἐπιθέτου, οἷον Θεουκιδίδης Ἀθηναῖος, Ἡρόδοτος Ἀλικαρνασσεύς, Χαρμανδρίδης Παιανιεύς, Δικαίαρχος ὁ Μεσσήμιος κτλ. ἐνίοτε συνεδύαζον τὸ ὄνομα ἐπιθέτω δηλωτικῶς τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τοῦ ἔργου, ὁ μετήρχετο ὁ ὀνομαζόμενος, ἢ τῆς σχολῆς, εἰς ἣν ἀνήκε, καὶ τοῦτου ἀπαντῶνται πλείστ' ὅσα παραδείγματα. Ἡ συνήθεια τοῦ νὰ προσθέτωσι τοῦ πατρὸς τὸ ὄνομα ἐλέγετο „πατρίδεν ὀνομάζεσθαι“.

Ἐν τῷ κοινῷ βίῳ οἱ Ἕλληνες εἶχον ἔτι καὶ ἕτερον τρόπον ν' ἀποφεύγωσι τὴν ἀμφιβολίαν· οὗτος δὲ ἦν ἡ συχνὴ χρῆσις ἐπικλήσεων ἢ ἐπωνυμιῶν ἐκφραζουσῶν διανοητικῶς ἢ

σωματικῶς ἰδιότητος καὶ ἐλαττώματα· οὕτως ὁ Δημοσθένης ἐλέγετο παιδιόθεν βάτταλος. Ὁ Ἀριστοφάνης μνημονεῖ διαφόρων ὀνομάτων πτηνῶν, ἃ μετεχειρίζοντο ὡς ἐπωνυμίας· τοιαῦται δὲ εὐρηνται καὶ παρ' Ἀθηναίω.

Παρὰ δὲ τοῖς Ἀσιατικοῖς ἔθνεσιν ὑπάρχουσι λίαν διαφοροὶ συνήθειαι.

Οἱ μὲν Ὀθωμανοὶ μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τῶν παιδῶν γεννήσεως ὁ τε πατήρ καὶ ἡ μήτηρ ἀπὸ κοινοῦ σκεπτόμενοι θέτουσι τὰ ὀνόματα τῶν τέκνων αὐτῶν ἀνευ προηγουμένης τελετῆς τινος· δίδουσι αὐτῷ ἀείποτε ἐν ὄνομα μετὰ ἐπωνυμίου τινός, ὡς Μεχμέτ Ἀττά, Ἐμετουλλάχ ναφι. Πολλάκις ὁ τε πατήρ καὶ μήτηρ δίδουσι τοῖς παισὶν αὐτῶν τὰ ἴδια ὀνόματα. Οὐδέποτε θέτουσιν ἐπὶ τοῦ ὀνόματος τὸ πατρωνυμικόν, εἰμὴ ἐπὶ ἀγνώστων προσώπων καὶ ἐπὶ διαστολῇ συνωνύμου τινός, ὡς Χουσεῖν Τζεμὴλ (Ναμήκ Πασσά Ζαδέ). Παρὰ δὲ τοῖς χριστιανικοῖς Ἀραβῶν ἐπικρατεῖ τοιαύτη συνήθεια, ὥστε ἅμα τῇ γεννήσει τοῦ παιδὸς ὁ πατήρ θέτει αὐτῷ ἐν ὄνομα προσλαμβάνον καὶ τὸ ἑαυτοῦ μετὰ τοῦ οικογενειακοῦ· ὡς Μάτζιτ Σασὺλ Γαλέπ, Ἐμὴν Χαλλήλ Μογαββάπ. Οὕτω δύναται τις εὐρῆν οικογενεῖας 300—500 ἐτῶν, ἦτοι τὸν ἀρχηγὸν τῆς φυλῆς αὐτῶν Σεῖχ.

Οἱ δὲ προσβεβύοντες τὸν Μωαμεθανισμόν ἀραβες πράττουσιν οὕτως· ὁ πατήρ τῶν παιδῶν θέτει ἐν ὄνομα μετὰ τοῦ πατρωνυμικοῦ· ὡς Χασάν πιν Μεχμέτ, Φατμὰ πιν-τι Ἀλῆ ἦτοι (ὁ Χασάν ὁ τοῦ Μεχμέτ καὶ ἡ Φατμὰ ἢ τοῦ Ἀλῆ).

Πολλάκις ἀντὶ τῆς προσφωνήσεως τοῦ πατρὸς λέγουσιν Ἄπου Ματζιτ ἦτοι ὁ πατήρ τοῦ Ματζιτ. Συνήθως δὲ ἀντὶ τοῦ ὀνόματος λέγουσι τὸ τῆς ἡλικίας, ἦν τινα διαιροῦσιν ὡς ἐξῆς: ἀπὸ 1—3 ἐτῶν καλοῦσι *Τύφλ*, ἀπὸ 4—10 *Ἀλῆ*, ἀπὸ 10—15 *Βέλετ*, ἀπὸ 15—20 *Μουρέλεχ*, ἀπὸ 20—25 *Σέπ*, ἀπὸ 25—30 *Βέλιγ*, ἀπὸ 30—40 *Ρετζούλ*, ἀπὸ 40—50 *Χαράμ*, ἀπὸ 50—70 *Σεῖχ*, ἀπὸ 70—90 *Ἀτζιζ*.

Παρὰ δὲ τοῖς Ἀφρικανοῖς ἐπικρατεῖ τὸ ἐξῆς ἔθος· πᾶς πατήρ δύναται καὶ τοὺς ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ ἄρρενας υἱούς του νὰ ὀνοματίσῃ Μωάμεθ ἅμα τῇ γεννήσει αὐτῶν καὶ πρὸς διαστολὴν ἀναφωνεῖ Μωάμεθ Α^{ος}, Β^{ος}, Γ^{ος} κτλ. τὰς δὲ θυγατέρας του τρεῖς ἢ πέντε ἀποκαλεῖ Φατμὰ Α', Β', κτλ.

Παρὰ δὲ τοῖς Πέρσαις εἰδίσται ἵνα ὁ πατήρ μόνος, ἅμα τῇ γεννήσει τοῦ παιδός, θέσῃ ἐν ὄνομα μετὰ τοῦ ἑαυτοῦ ὡς Χασάν Ἀλῆ. Πολλάκις δὲ ἐν ταῖς ἀνωτέραις τάξεσι θέτουσι τὸ ὄνομα μετὰ τοῦ ἐπιθέτου *Χάν*, ὑπερ σημαίνει μέγας, ὡς καὶ τοῦ *Μιρζά*, ὅπερ παράγεται ἐκ τοῦ *Εμίρ-Ζαδέ* καὶ δηλοῖ θρέμμα ἢ γέννημα· ὡς *Μιρζά Ἀπούλ Κασσῆμ*· ἐνίοτε δὲ τίθεται ἡ λέξις *Μιρζά* κατόπιν τοῦ κυρίου ὀνόματος.

Καὶ ταῦτα μὲν ἔστρωσαν ἄλλοι περὶ τῆς χρήσεως τοῦ ὀνόματος παρ' Ἕλλησι καὶ Ἀσιανοῖς.

ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δικαστὴς ἐν Κύπρῳ.

ΦΥΛΛΙΔΑΣ ΚΑΙ ΧΑΡΙΤΩ.

(ΔΙΗΓΗΜΑ ΕΚ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ.)

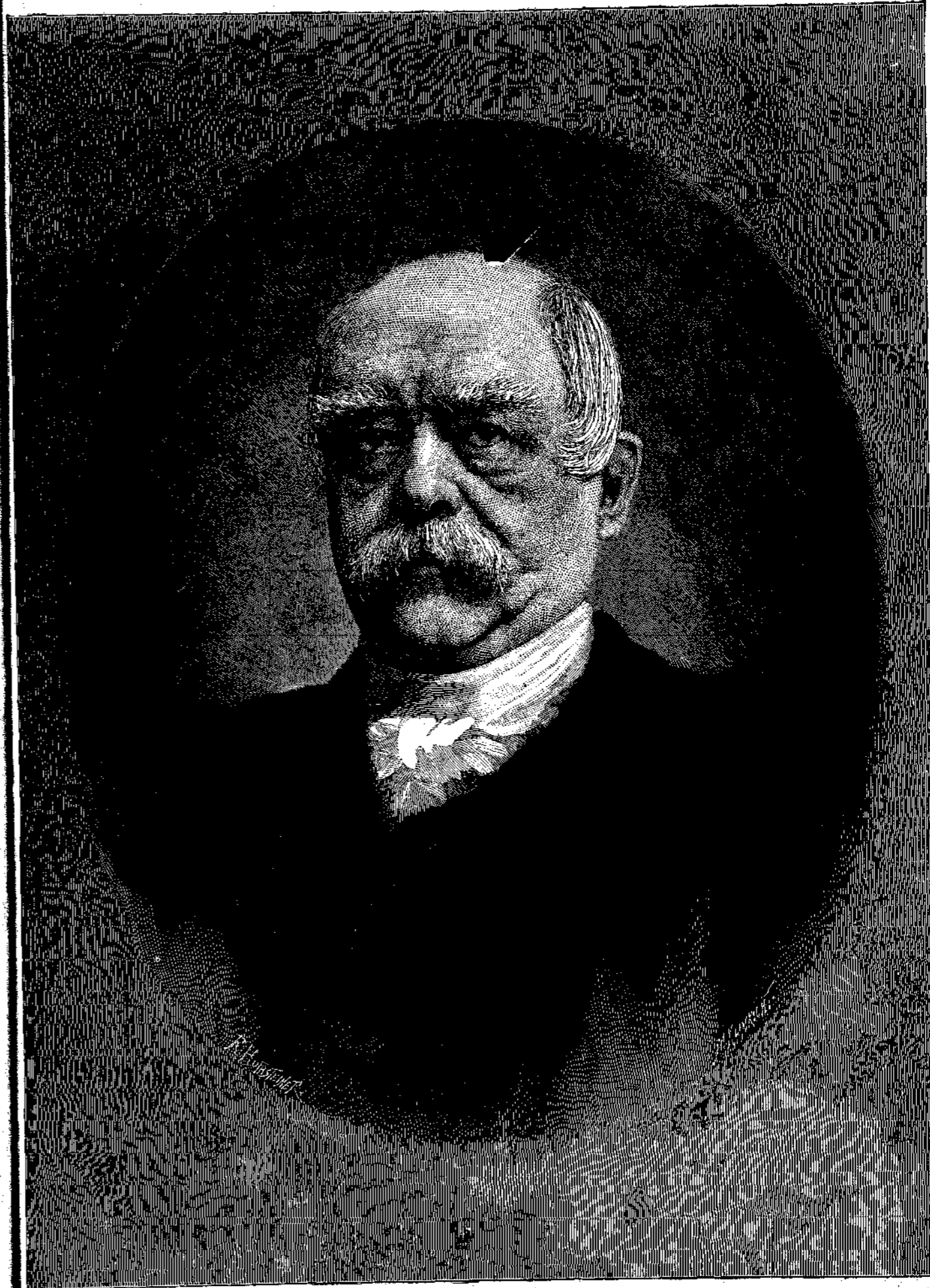
(συνέχεια.)

V.

Ὁ Φυλλίδας εἶχε βέβαια τὴν καλλιτέραν θέσιν ἐν τῇ τραπέζῃ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καθ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα τοῦ δείπνου καὶ μετὰ τοῦτο, ὅτε αἶρονται κατὰ μικρὸν τὰ φαγητὰ καὶ ἐξακολουθεῖ ἡ πῶσις καὶ ἡ συνδιάλεξις, ἠρωτᾶτο

καὶ διηγεῖτο ὅσα πλείστα. Εὐθὺς ἄλλως κατὰ τὴν ἐναρξίν τῆς ἐστιάσεως ὁ Φιλοκλῆς τὸν ἠρώτησε τὰ κατὰ τὸ ταξείδιόν του. „Εἰπέ μας, λοιπὸν τώρα, υἱέ μου“, εἶπε, „πῶς ἐταξείδευες. Ἐκαμες τὸν δρόμον καθὼς Σε συνεβούλευα ἔστην τελευταίαν ἐπιστολήν μου;“

„Ὅχι ὅπως διόλου ἔστη, πατέρα· ἠναγκάσθη κάποι

ΟΘΩΝ ΦΟΝ ΒΙΣΜΑΡΚ.

να παρεκκλίνω. Προχθές τὰ ἡμερώματα ἀφῆκα τὰς Ἀθήνας. Ἀκόμη ἦσαν βαθεῖα χαράγματα, ὅταν ἐγὼ ἔτρεχα μετ' ἀλόγο μου ἐπὶ τὴν Ἱερὰν ὁδόν, ἣ ὅποια πηγαίνει ἐπὶ τὴν Ἐλευσίνα διὰ μέσου τῶν κήπων καὶ τῆς δενδροφυτείας ἀπὸ τὴν πεδιάδα τοῦ Κηφισσοῦ, καὶ κατόπιν οἱ τρεῖς δούλοι ἔτρεχαν μετὰ τὰ πράγματα, καθὼς καὶ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Ἀθηναίου ἀλόγοτά. Ἀφ' οὗ πέρασαμε τὴν ὑψηλὴν κλειώρειαν, ἣτις ἐνόησε τὴν ἀθηναϊκὴν πεδιάδα μετὰ τὴν Ἐλευσίνα, ἤρχισε νὰ ἀνατέλλῃ ὁ ἥλιος ὀπίσθεν μας, καὶ ἐβλεπον ἐκεῖθεν τὴν εὐφρόν προ τῆς Ἐλευσίνας ἔκτασιν καὶ μακρότερα τὴν πόλιν κρυμμένην ἀκόμη μέσα ἐπὶ τὴν πρῶτην πύλιν. Ἀριστερὰ ἐλαμπαν ἑτάς πρῶτας τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας αἱ κρημνίδες ἀκταὶ τῆς Σαλαμῖνος καὶ ἡ στενὴ τῆς θαλάσσης, ὅπου ἄλλοτε συνετρίβη ἡ δύναμις τοῦ ὑπερῆφνου Ξέρξου. Ἡ Ἐλευσίς ἀπέχει τῶν Ἀθηνῶν 80 στάδια (ἔτσι δύο μίλια) ἐσυλλογισθὴν ὅτι θὰ ἦτο καλόν, καὶ εἶπα τοὺς δούλους νὰ σταθοῦμε καὶ νὰ ἀναπαυθῶμεν ὀλίγον τρώγοντες καὶ κατῆ.

„Καὶ δὲν πῆγες νὰ ἴδῃς καθὼς πρέπει τὴν Ἐλευσίνα;“ ἠρώτησεν ἡ Εὐτυχίς. „Ἐκεῖ, καλέ, πᾶνε χιλιάδες ἄνθρωποι εἰς τὰ Μυστήρια καὶ ζήτων παρηγοριὰ καὶ τόσα ἄλλα πράγματα...“

„Αὐτὸ τὸ ἔκαμα ἄλλοτε, Εὐτυχίς μου“ ὑπέλαβεν ὁ Φυλλίδας. „Τώρα ἐβιάζομαι νὰ προχωρήσω ὅσον τὸ δυνατόν περισσύτερον, διὰ νὰ φθάσω εἰς τὰ βουνὰ προτοῦ πατήρη ἢ μεσημεριανῆ ζέστη. Ὁ ἀπὸ Ἐλευσίνας εἰς Ἐλευθεράς καὶ Πλαταιάς δρόμος περνᾷ κάμποσον ἀκόμη πρὸς βορρᾶν δι' αὐτῆς τῆς Ἐλευσίνας καὶ τοῦ Θριασίου πεδίου. Ἀπέρασα λοιπὸν ἀμέσως ἔμπροσθὰ ἀπὸ τὸ Καλλιχόρον φέρω, παραπλευρῶς τοῦ ὁποίου κείται τὸ Ράριον πεδίον.“

„Ἐπὶ τοῦ ὁποίου“, ὑπέλαβεν ἡ Χαριτώ, „ἡ Δήμητρα ἐφύτευσε τὸν πρῶτον σῖτον, καθὼς λέγουσιν δὲ οἱ κάτοικοι τῆς Ἀττικῆς.“

„Ναὶ βέβαια!“ εἶπε φιλοφρόνως ὁ Φυλλίδας. „ἀκόμη δεῖκνύεται μάλιστα τὸ ἀλῶνι τοῦ Τριπτολέμου, τὸν ὁποῖον πρῶτον ἐδίδαξεν ἡ θεὰ τὴν γεωργίαν. Ἐτρεχα διὰ μέσου ἐσαρμένων πεδίων, ἀλλ' εἰς τὴν ψιλὴν ἐκείνην καὶ τιτανώδη ἐπιφάνειαν ἀναπτύσσεται πολὺ ἐνωρίς ἡ ζέστη. Ὅταν ἀργότερα ἐπροχωρήσαμεν περισσύτερον καὶ ἡ γῆ ἦτο λεπτότερα φυτευμένη διὰ τὴν βοσκήν τῶν αἰγῶν καὶ τῶν προβάτων, ὁ ἀπὸ τοῦ Κιθαιρώνας ἀῆρ ἦτο δροσερώτερος καὶ δυνατώτερος. Φαίνεται οὖν αἱ Ἐλευθεραὶ ἀπέχουσι τόσον τῆς Ἐλευσίνας, ὅσον ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν.“ Ἐκεῖ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ στενοῦ, τὸ ὁποῖον φέρει ἐκ τῆς Βοιωτίας διὰ τοῦ Κιθαιρώνας εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται Δρυὸς Κεφαλαί, εἶχον ἄλλοτε οἱ Ἀθηναῖοι ἐν πολὺ σπουδαῖον φρούριον πρὸς τὰ σύνορα τῶν Βοιωτῶν. Ἡ πόλις, κειμένη ἐπὶ ἀποκρήνου κωνοειδοῦς ὑψώματος, ἀναγνωρίζεται σήμερον ἐκ τῶν ἐρείπων τῆς. Ἐκεῖ ἐπάνω λοιπὸν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ζητήσωμεν ἀνάπαυσιν, καὶ διὰ τοῦτο ἐσταθμεύσαμεν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὑψώματος, ὅπου ὑπάρχει ἐν ἀφανῆς χωρίον. Ἐκεῖ σῶζεται ἀκόμη ὁ παλαιὸς ναὸς τοῦ Διονύσου, ὅστις, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν ἐγχωρίων, ἐγεννήθη αὐτοῦ. Ἡ ἀμπελοργία ὅμως τῶν μερῶν ἐκείνων δεῖκνυε πρᾶγματι ὅτι ἡ χώρα ἠγασθῆναι τῷ ὄντι ὑπὸ τοῦ Διονύσου.“

„Θὰ πέρασε βέβαια τὸ μεσημέρι, ὅταν ἐφθάσατε ἐς τὸ χωριὸ ἐκεῖνο;“ ἠρώτησεν ὁ Φυλλίδας.

„Βέβαια καὶ φθάσαμε μάλιστα καταδρωμένοι ἐλυπηθηκα μάλιστα πολὺ τοὺς ἀνθρώπους μου. Ἐρεῖναμεν λοιπὸν εἰς τὸν ἐξώστην ἐνὸς καπηλείου, τὸ ὁποῖον εὐρίσκειται ἐκεῖ ἐπάνω ἐπὶ τὸν δρόμον, μερικὰς ὄρας καὶ περιμέναμεν νὰ δρο-

σίσθ. Ἐδμορφα ἦσαν ἐκεῖ καὶ πολὺς κόσμος περνούσε, διὰ ἀντίκρου ἦσαν τὸ στενὸν. Ὁ κάπηλος μᾶς ἐβγαλεν ὄρατον κρασί καὶ κομμάτι καλὸ κρέας, ἀπ' τὸ κυνῆγι τοῦ Κιθαιρώνας.“

„Πίστεῦν τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ ταξιδίου Σας ἐκείνην τὴν ἡμέραν θὰ ἦτο τὸ κοπιαιώτερον ἀπ' ὅλα, ἀπὸ τὰς Ἐλευθεράς ὡς τὰς Πλαταιάς“, εἶπεν ὁ παιδαγωγὸς τοῦ Φυλλίδα. „γνωρίζω τὸν δρόμον, ἐπὶ τὴν ἀρχὴν πηγαίνει μετ' ἀπ' τὸ στενὸ ἀνηφορικὰ καὶ ὕστερα ἴσως κατῆφορος πρὸς τὰ κάτω.“

„Ναὶ, πολὺ ἐκοπιᾶσαμε, ἀλλὰ φθάσαμε πρὸ τῆς δόσεως εἰς τὰς Πλαταιάς.“

„Ἐκεῖ θὰ ἐμεινες βέβαια εἰς τὸ φίλον μου τοῦ Ἰππία“, ἠρώτησεν ὁ Φυλλίδας.

„Μάλιστα“ ἦτο πολὺ φιλόφρων καὶ περιποιητικὸς.

„Χαριτῶ“, εἶπεν ἡ Εὐτυχίς, „τώρα ἔμποροῦμε νὰ μάθουμε ἀπ' τὸν Φυλλίδαν, ἐὰν ἐκεῖν ἡ ἱστορία τῶν κλεφτῶν καὶ τῆς ἀρκούδας, ποῦ συνέβη εἰς τὰς Πλαταιάς, εἶνε πραγματικῶς ἀληθινή.“

Καὶ ἤρχισεν ἡ Εὐτυχίς ἀρηγομένη τὴν ἱστορίαν μετὰ πάσης τῆς δυνατῆς συντομίας, μετ' ὃ ὁ Φυλλίδας ἐδήλωσεν ὅτι τῷ ὄντι πρὸ τινος εἶχε γείνει τοιαύτη κλοπὴ ἐν τῇ οἰκίᾳ πλουσίου τινὸς Πλαταιῶς καὶ ὅτι ὅλη ἐκείνη ἡ ληστρικὴ συμμορία συλληφθεῖσα ἀναμένει τὴν τιμωρίαν τῆς. „ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν ἀρκούδα, Εὐτυχίς μου, κατὰ πάσαν πιθανότητα Σοῦ τὴν ἐκόλλησεν ὁ Παγκλέων, ἡ μάλλον ὁ πραγματευτὴς τοῦ Παγκλέωνος, διότι τίποτε δὲν ἤκουσα περὶ τοῦ πράγματος, μολοντί πολὺν καιρὸν ἤμην μετὰ τοῦ Ἰππίου καὶ πολλὰ μοὶ διηγήθη αὐτός.“

Ἡ Εὐτυχίς ἀνένευσε σείουσα τὴν κεφαλὴν, ὥστε ἐμμένουσα εἰς τὰς περὶ τῆς ἀρκούδας κειμένης τῆς. Ἀλλὰ διὰ νὰ προλάβῃ ἡ οἰκοδέσποινα πᾶσαν περαιτέρω κατὰ τῆς τροφοῦ σιωπητικὴν τῶν ἄλλων ἐπίθεσιν, ὑπέλαβεν εὐθὺς: „Καὶ δὲν εἶδες, Φυλλίδα μου, καλῶς τὴν πόλιν καὶ τὰ περίε; Ὅθ' ἦσο βέβαια πολὺ κουρασμένος.“

„Ναὶ, ἤμην κουρασμένος, καὶ δὲν εἶχον καιρὸν. Ἐκάθισα ὅμως τὸ βράδυ πολλὴν ὥραν μετὰ τοῦ Ἰππίου πρὸ τῆς οἰκίας, ἣ ὅποια δὲν κείται μακρὰν τῆς βορείου ἀκρας τῆς κλιτύος, ἐφ' ἣς κείται καὶ αὐτὴ ἡ πόλις, πλησίον τοῦ μεγάλου ἐκείνου καὶ περιήφου ναοῦ τῆς Ἥρας. Ἐκεῖθεν ἐβλεπον τὸν ροῦν τοῦ Ἀσωποῦ καὶ βορειανατολικῶς τῆς πῆλως τὸ πεδίον, ἐφ' οὗ ἡ στρατιὰ τοῦ Μαρδονίου ὑπέκωφεν εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ἔπλα.“

„Τὸ πεδίον ἐκεῖνο θὰ ἦνε ὀμαλόν“, εἶπε με ἐρωτηματικὸν ὕφος εἰς τὸν ἀπελευθερῶν.

„Διόλου μάλιστα, Φυλλίδα“ εἶπε ὁλοῦς ἀνώμαλον καὶ διασχίζεται ὑπὸ πολλῶν ρυακίων, τὰ ὁποῖα πηγάζουσιν ἐκ τοῦ Κιθαιρώνας. Πολλὰ μοὶ διηγήθη ὁ Ἰππίας περὶ τῶν παθημάτων τῆς πατρίδος του κατὰ τοὺς παρελθόντας αἰῶνας.“

„Ναὶ βέβαια, πολλὰ ὑπέφεραν αἱ Πλαταιαί“, εἶπεν ὁ Φυλλίδας, „ἐνεκα τῶν σκληροτραχίλων Θηβαίων, οἱ ὅποιοι τὰς ἐμίσησαν, διότι ἀπεστάτησαν ἀπὸ τῆς βοιωτικῆς συμμαχίας καὶ προσεχώρησαν εἰς τοὺς Ἀθηναίους. Δις οἱ Θηβαῖοι ἀνεστάτωσαν τὴν ἀτυχῆ πόλιν. Τὰς σημερινὰς Πλαταιάς ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος συνέφυκεν ἐκ νέου, ἀλλ' ἐκτοτε εἶνε ἀραιῶς κατοικημένη.“

„Καὶ διὰ τοῦτο ὅμως οἱ Θηβαῖοι“, προσέθηκεν ἕτερος τῶν ἀπελευθερῶν, „τώρα δὲν εἶνε εἰς καλλίτεραν ἢ οἱ Πλαταιαῖς κατάστασιν. Εἶδον ἄλλοτε τὰς Θήβας εἶνε πτωχικὸν χωρίον. Μόνον ὁ λύφος τῆς Καδμείας κατοικεῖται ἀκόμη,

καὶ Κάτω Θήβαι εἶνε ἐρείπια μόνον ἐκτός τοῦ ναοῦ καὶ τῶν Ἐπτὰ Πυλῶν δὲν φαίνεται ἄλλο τίποτε.“

„Καὶ τὴν ἐπαύριον, υἱέ μου“, ἠρώτησεν ὁ Φυλλίδας, „ἐξηκολούθησεν τὸν δρόμον Σοῦ ὑπὲρ τὰς Θήβας πρὸς τὴν Ἀγχιστόν καὶ τὴν Ἀλιάρτον;“

„Ὅχι“ κατὰ συμβουλήν τοῦ Ἰππίου ἐπροτίμησα συντομώτερον δρόμον πρὸς τὴν Ἀλιάρτον, διηυθύνθη δὲ πρὸς τὰς Θεσπιάς καὶ ἐκεῖθεν ἠκολούθησα τὰς παραφυάδας τοῦ Ἑλικῶνος, καὶ τοῦτο, διότι ἡ θερμότης δὲν εἶνε εἰς αὐτὰ τὰ μέρη τόσον καταθλιπτικὴ ὅσον εἰς τὴν θηβαϊκὴν πεδιάδα. Ἀπῆντησα δὲ εἰς αὐτὸν τὸν δρόμον κατὰ καλὴν σύμπτωσιν, εἶνα πολὺ καλὸν συνοδοιπόρον. Δὲν εἶχα ἀκόμη ἀφήσει πολὺ ὀπίσω τὰς Πλαταιάς καὶ κατέβαινα, πάντοτε ἐπιπρος, ἐκ τῆς ἱερᾶς χώρας πρὸς τὸ πεδίον τῶν Λεύκτρων, ὅπου ἐπολέμησαν οἱ Θηβαῖοι πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας — ἡ Βοιωτία στρατοῦ Ἀρεως — καὶ ἐκεῖ μ' ἐπρόφθασε ἕνας γέρον, ἐπιπρος, πολίτης Πλαταιῆς, ὁ ὁποῖος, καθὼς ἔλεγεν ὁ ἴδιος, ἐπήγαγεν εἰς τὴν Ἀλιάρτον, διὰ νὰ εἰσπράξῃ ἐκεῖ κατὰ χρέματα, ποῦ τοῦ τὰ χρεωστῆ κάποιος ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ. Δύο φορές, λέγει, εἶχε πάγει ἤδη ἐκεῖ καὶ πάντοτε ἐφανακίσθη με κενὰς ὑποσχέσεις. Καὶ ἐνῶ ἀκόμη ὠμίλει περὶ τοῦ κακοπληρωτοῦ χρεώστου του, ἐπήδησεν αἰφνης ἕνας λαγὼς ὑπὲρ τὸν δρόμον λοξὰ ἔμπροσθεν μας. Ὁ ἄνθρωπος ἐτρόμαξε καὶ ἐφώναξε: „Ἀλλοῖμονον! πάλιν θὰ πάγῃ ἐστὰ μάταια ὁ δρόμος μου!... Ἀλλὰ“, προσέθηκε μετ' ὀλίγον, „καλλίτερα καὶ ἐγὼ πιστεύω τὸν μάντιν, παρὰ τὸν λαγῶν.“

„Τί σημαίνει αὐτὸς ὁ μάντις;“ ἠρώτησα ἐγώ.

„Ὅθ' ὁ Σ' τὸ πῶ, φίλε μου“, ἀπεκρίθη. „Εἰς τὰς Πλαταιάς εὐρίσκειται ἀπὸ τινος ἕνα Χάλδαος, ὁ ὁποῖος διὰ τῶν χρησμῶν του ἔκαμε μεγάλον κρῶτον καὶ πολλὰ χρήματα ἐκέρδισε. Γνωρίζει νὰ μετράῃ τὰ ἀστρα, καὶ λέγει εἰς τὸν καθένα, ποῦ τὸν ἐρωτᾷ, μετὰ χρέματα ὅμως, ποῖαν ἡμέραν θὰ ὑπανδρευθῇ, ποῖαν ἡμέραν πρέπει ν' ἀρχίσῃ καὶ κτλ, ὅτε πρέπει νὰ ταξιδεύσῃ, ὅτε νὰ μβῆ ἐκ καράβι, ποῖα ἡμέρα εἶνε καὶ δὲν εἶνε ἀποφράς, καὶ ποῖα πάλιν εἶνε κατάλληλος νὰ συνομολογήσῃ καρμίαν ἐμπορικὴν ὑπόθεσιν, καὶ τὰ παρόμοια. Αὐτὸς με συνεβούλευσε προχθές νὰ κάμω τὸ σημερινὸ ταξίδι καὶ με εἶπεν ὅτι ἡ δουλειὰ θὰ πάγῃ λαμπρά.“

Τότε τὸν ἠρώτησα: „Καὶ πῶς ὀνομάζετο αὐτὸς ὁ Χάλδαος καὶ πῶς ἦτο ἔτση τὸ ἐξωτερικόν του;“ Ὁ γέρον ἀπεκρίθη: „Ἔνεκα ἕνα ἀψηλὸς ἄνθρωπος μετὰ μεγάλα, μαῦρα γένεια καὶ κάμποσο μελαγχροινὸ πρόσωπο. Διοφάνης ὀνομάζετο.“

„Καλὲ τὸν γνωρίζω ἐγὼ αὐτόν!“ ἀνεφώνησα. „Πρὸ ὀλίγου καιροῦ τὸν εἶδον εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἐκεῖ ὅμως δὲν τὰ πῆγε διόλου καλὰ. Ἐκάθητο ἐκεῖ εἰς μίαν γωνίαν εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ εἶχε ἔμπροσθὰ του ἕνα τραπέζι μετὰ μυστηριώδη βιβλία καὶ ἐργαλεῖα. Τριγύρω μαζεύθηκε πολὺ πλῆθος. Ἦλθε καὶ ἕνας πραγματευτὴς θέλοντας νὰ μάθῃ, ὅτε ἔπρεπε νὰ ταξιδεύσῃ. Ὁ Χάλδαος εὐθὺς τὸν εἶπε τὴν ἡμέραν, καὶ ὁ πραγματευτὴς ἐβγαλε τὴν σακκούλα του, τὴν ὁποῖαν εἶχε κρημαστῆ μ' ἕνα λουρὶ ἐστὶ στήθος του, καὶ ἔχουσε τὰ χρήματα τοῦ ἐπάνω ἐστὶ τραπέζι καὶ μετρήσεν 100 δραχμὰς διὰ τὸν μάντιν. Ὁ ἄλλος ἐπάνω πλησιάζει ἕνας νέος, πολὺ σημαντικὸς, καθὼς ἐφαίνετο, καὶ τραβᾷ τὸν μάντιν ἀπ' τὸ ροῦχό του, καὶ ὅταν αὐτὸς ἐγύρισεν, ἀγκαλιᾶσθησαν καὶ οἱ δύο ἐπὶ παλαιοὶ φίλοι. Ὁ Χάλδαος ἐλησμόνησε τότε βέβαια τὴν τέχνην του, καὶ ἤρχισε νὰ

ἐρωτᾷ τὸν φίλον του: „Πότε ἐφθάσες λοιπόν; Πῶς πέρασες ἐστὶ ταξίδι Σοῦ;“ Καὶ ὁ ἄλλος ἠρώτησε τὰ ἴδια, πῶς δηλ. πέρασεν ὁ Χάλδαος, ἀφοῦ ἐφυγε μετὰ τὸ πλοῖον ἀπὸ τὴν Ἐββοῖαν. Καὶ αὐτὸς χωρὶς νὰ σκεφθῇ τὸν κόσμον, ποῦ ἦτο ταγύρω του, ἤρχισε νὰ λέγῃ: „Ἀναθεματισμένο ταξίδι, φίλε μου! Πολὺ φοβερώτερον ἦτο ἀπὸ τὰς περιπλανήσεις τοῦ Ὀδυσσεῦς. Τὸ πλοῖον, μετὰ τὸ ὁποῖον ἐταξιδεύουσα, ἔχασε μετὰ τὴν λύσσαν τῆς τρικυμίας καὶ τὰ δύο τὰ τιμόνια του, μᾶς ἐρριψε κατόπιν εἰς τὴν ἀντιρινὴν στεριά καὶ βούλιαξε. Μόλις γλυτώσαμε τὴν ζωὴ μας. Καὶ εἶτι, κατωρθώσαμεν νὰ προμηθευθῶμεν ἀπὸ τοὺς φιλανθρώπους ξένους καὶ ἀπὸ μερικὸς καλοῦς φίλους, μᾶς τὸ πῆραν οἱ κλέφται, καὶ ἔς ὅλην αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν ἔχασα καὶ τὸν ἀδελφόν μου, τὸν ὁποῖον ἐθανάτωσαν ἔμπροσθὰ ἐστὰ μᾶτια μου.“ Πρὶν ἀκόμη τελειώσῃ ὁ μάντις τὴν διήγησιν τῆς Ὀδυσσεῖας του, ἐββαλε ὁ πραγματευτὴς ἐκεῖνος τὰς 100 δραχμὰς πάλιν μεσ' ἐπὶ σακκούλα του καὶ τῶκοψε λάσπη. Τότε ἦλθαν καὶ τὰ μυαλὰ τοῦ Διοφάνους ἐστὶ κεφάλι του, καὶ εἶδε τί ἀνοησία ἔκαμε νὰ διηγηθῇ τέτοια πράγματα. Ὁλος ὅμως ὁ κόσμος πᾶτησαν τὰ γέλοια καὶ ἄρχισαν νὰ λέγουν: „Λαμπρὸς μάντις αὐτός! Εἰς ἄλλους συμβουλεύει ὅτε πρέπει νὰ ταξιδεύουσιν, καὶ ὁ ἴδιος δὲν ζεύρει τί κάμνει.“ Ὅταν τὴν ἄλλην ἡμέραν πέρασα ἀπ' ἐκεῖνο τὸ μέρος, δὲν εἶδα τὸν Χάλδαον μετὰ τὸ τραπέζι του. Ὅθ' συλλογίσθηκα βέβαια καὶ θὰ τὸ ἦρε φρονιμώτερο ν' ἀφήσῃ τὰς Ἀθήνας μὴν ὄραν ἀρχήτερα. Εἰς Σε ὅμως εὐχόμαι, φίλε μου, νὰ εἶπε τὴν ἀλήθειαν.“ Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἐφάνη διόλου μεταπεισθεῖς ἐκ τῆς διηγήσεώς μου περὶ τῆς μαντικῆς τοῦ Χάλδαου ἰκανότητος καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς περαιτέρω συνομιλίας μου ἔδειξε τοσαύτην δεισιδαιμονίαν, ὅποιαν δὲν εἶδον μέχρι τοῦδε. Οἱ Μάγοι καὶ οἱ Χάλδαοι καὶ οἱ ἱερεῖς τῆς Ἰσίδος, καὶ ὅπως ἄλλως ὀνομάζονται οἱ διαβόητοι αὐτοὶ ἀπατεῶνες, οἱ ὁποῖοι διατρέχουσι τῶρα ὅλον τὸ ρωμαϊκὸν κράτος καὶ ἀφαιροῦσι διὰ τοιούτων φανατισμῶν τὸ χρέμα τῶν ἀπλουστέρων, ἐνομιζόντο παρ' αὐτοῦ ἅγιοι ἄνθρωποι, καὶ ἐπίστευεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἐπίστευεν εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς ἐξ Ἀσίας καὶ Αἰγύπτου εἰσπομιζομένας ἀνοησίας ἐξ ἐπαθῶν καὶ βασκανίων καὶ μαγικῶν λίθων καὶ δακτυλίων, περὶ γοητευτικῆς ἰατρείας τῶν ἀσθενῶν, καὶ περὶ ἐξορκισμοῦ τῶν νεκρῶν καὶ τῶν πνευμάτων. Περὶ πολλῶν τοιούτων θαυμασίων τεχνασμάτων μοὶ διηγήθη καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, τὰ ὁποῖα ὁ ἴδιος καὶ ἕνας ἄλλος φίλος του εἶδον ἰδίως ὀφθαλμοῖς.“

„Σὲ παρακαλῶ, Φυλλίδα μου“, ἀνεφώνησεν ἡ Εὐτυχίς, „διηγήσου μας κανένα. Πολὺ μ' ἀρέσει ν' ἀκούω τέτοιαις ἱστορίαις.“

„Καὶ τὰς πιστεύεις βέβαια, Εὐτυχίς;“ ἠρώτησεν ὑπομειδύσα ἡ οἰκοδέσποινα.

„Ὅχι, ὄχι“ ἀλλὰ ἀκούονται τόσον ὄρατα αὐτὰ τὰ πράγματα.“

„Ὅλοι ἤρχισαν τότε νὰ παρακαλοῦν τὸν Φυλλίδαν νὰ τοῖς διηγηθῇ μίαν τοῦλάχιστον ἐκ τῶν ἱστοριῶν ἐκείνων.“

„Ἀφοῦ λοιπὸν τὸ θέλετε ὅλοι, τότε θὰ διηγηθῶ μίαν. Ὅθ' παρατηρήσετε ὅμως, ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μ' ἐξέλαβεν ὡς πάρα πολὺ περιορισμένον, ἀφοῦ ἐπίστευεν, ὅτι ἔμπορῶσε νὰ με γελᾶσῃ μετὰ τοιαῦτα ψεύσματα. Ἦμουν μόλις δέκα τεσσάρων ἐτῶν“, ἤρχισε νὰ λέγῃ, „καὶ μίαν ἡμέραν κάποιος ἦλθεν εἰς τὸν πατέρα μου καὶ τὸν εἶπε, ὁ ἀμπελοργὸς μᾶς ὁ Μίδας, ἕνας ἀπὸ τοὺς δυνατωτέρους καὶ προκομμένους ὑπηρέτας μᾶς, ἐκοίτετο εἰς ἐλεεινὴν κατῆστασιν ἐκεῖ ἐπάνω του

ἔστον κάμπι· τὸν ἐδάγκασε, λέγει, ἕνα φίδι, καὶ τὸ πόδι ἄρχισε νὰ σαπίζῃ. Ἐνῶ ὁ κακόμοιρος κατεγίνετο νὰ δέσῃ τὰ κλήματα ἔστ' ἀπαλώσῃ, ἦλθε κρυφὰ τὸ φίδι καὶ τὸν ἐδάγκασε ἔσ' τὸ μεγάλο τὸ δάκτυλο καὶ εὐθὺς κατόπι πῆγε καὶ κρύφθηκε μέσα ἔσ' τὴν φωλιὰ του· καὶ τώρα ὁ δούστηχος ὁ ἄνθρωπος κοιτάει ἐκεῖ καὶ ξεφωνίζει καὶ θὰ πεθάνῃ ἀπὸ τοὺς πόρους. Καὶ ἐνῶ ἀκόμη ἔλεγε αὐτὰ εἰς τὸν πατέρα μου ὁ ξένος ἐκεῖνος ἄνθρωπος, εἶδαμε νὰ φέρουν τὸν Μίδα οἱ σύντροφοί του ἐπάνω ἔσ' τὸ στρώμα του, καθὼς ἦταν ξαπλωμένος· ὅλο τὸ σῶμα του ἦτο κρησμένο, μελανιασμένο καὶ κάπου κάπου γαλάζιο· θ' ἄρχισε βέβαια νὰ σαπίζῃ, καὶ δι' αὐτὸ μόλις ἔπαιρνε τὴν ἀναπνοή του. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐκεῖ παρευρεθέντας φίλους εἶδε τὸσον λυπημένον τὸν πατέρα μου, τὸν εἶπε: „Μὴν ἀπελπίζῃσαι· θὰ πάγω τώρα εὐθὺς καὶ θὰ Σε φέρω ἕνα Βαβυλώνιον, ἕνα Χαλδαῖον ἡγουν, καὶ εὐθὺς ἐκεῖνος θὰ σοῦ γιάνη τὸν ἀνθρώπο σου.“ Διὰ νὰ μὴν τὰ πολυλαγῶ, ἦλθεν ὁ Χαλδαῖος καὶ ἀμέσως ἰάτρευσε τὸν Μίδα μας, καὶ αὐτὸ μόνον μὲ ἕνα ἐξορκισμόν, ὁ ὁποῖος τοῦ ἔβγαλε τὸ φαρμάκι ἀπὸ τὸ σῶμα, καὶ μὲ μίαν πέτρα, τὴν ὅποιαν εἶχε κόψει ἀπὸ τὸ μνήμα μιᾶς κόρης, καὶ μ' αὐτὴν ἔδεσε τὸ πόδι τοῦ Μίδα. Ἴσως αὐτὸ δὲν εἶνε μεγάλο πράγμα, ἀλλ' ἐγὼ μὲ τὰ μάτια μου εἶδα, ὅτι ὁ Μίδα τὸ στρώμα, ποῦ τὸν ἔφεραν μισοπεθαμένον, τὸ πῆρε ἔσ' τοὺς ἄμους τοῦ ὀλοζώντανος καὶ ἔφυγεν ἀπ' ἐκεῖ. Καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα γνωρίζω περὶ αὐτοῦ τοῦ Χαλδαίου, τὰ ὁποῖα εἶνε τῶ ὄντι ἀφύσικα. Ἐνα πρῶτ' ἦλθε πολὺ ἐνωρὶς

εἰς τὸ ὑποστατικόν μας κι' ἐγύρισε ὅλον τὸν γῦρον τοῦ μεγάλου χωραφιοῦ μας μὲ μίαν λαμπάδα τρεῖς φορές, καὶ κατόπι ἄρχισε νὰ διαβάξῃ φωναχτὰ τὰ ἀγνωστα ὀνόματα ἑπτὰ σοφῶν καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔδωξεν ὅλα τὰ φίδια καὶ τὰ λοιπὰ ἔρπετὰ ἔξω ἀπὸ τὰ δικά μας τὰ μέρη, καὶ δὲν ἔμεινε κανένα. Εἶχαν ἔλθει μὲ τὴν δύναμιν τοῦ ἐξορκισμοῦ τοῦ ὅλα ἔμπροσθ' αὐτοῦ, ἕνα σωρὸ φίδια, ὄχιαϊς, ὄχεντραις, βατραχοὶ καὶ πολλὰ ἄλλα ζῶντα, καὶ ἀραδιάσθησαν ἀντίκρου τοῦ. Μόνον ἕνας δράκος δὲν ἦλθεν, ἴσως διότι ἦταν πολὺ ἡλικιωμένος καὶ δὲν ἔμπορῆσε νὰ βγῇ ἀπὸ τὴν φωλιὰ του, καὶ δὲν ὑπήκουσεν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ μάγου. „Ὅλοι Σας δὲν εἶσθε ἐδῶ σωστοί!“ εἶπε τότε ὁ Χαλδαῖος, καὶ ἔκαμε νεῦμα εἰς ἕνα μικρὸ φιδάκι καὶ τὸ ἔστειλεν εἰς τὸν δράκο, καὶ ἐπὶ τέλους ἦλθε καὶ αὐτὸς Ἄφου λοιπὸν ὅλα μαζεῦσθησαν ἐκεῖ ἔμπροσθ' αὐτοῦ, τὰ ἐφύσησε διὰ μιᾶς ὁ Βαβυλώνιος, καὶ μὲ τὸ φύσημά του ἐκείνο ὅλα γενήκανε εὐθὺς στάχτη. Τοῦ λόγου σου τώρα μπορεῖς νὰ φαντασθῆς, προσέθηκε τὸ ἐκ Πλαταιῶν ἀνθρωπάριον, πῶς ἐκάμαμεν ἐμεῖς τότε τὰ μούτρα μας.“

„Μίαν ἀκόμη, μίαν ἀκόμη“ ἀνεφώνησαν ὁμοῦ ἡ Χαριτῶ καὶ ἡ Εὐτυχίς, ὅταν ἐφάνη ὅτι ἐτελείωσεν ὁ Φυλλίδας τὴν ἱστορίαν. „Μίαν ἀκόμη διηγῆσόν“, προσέθηκε καὶ ὁ οἰκοδεσπότης, ὅστις ἠὺχαριστεῖτο βλέπων τὴν ἐντοναν προσοχὴν, μεθ' ἧς αἱ γυναῖκες ἤκουον τὰς ἀλλοκότους ἐκείνας ἱστορίας.

[ἐκ τοῦ γερμανικοῦ.]

[ἔπειτα συνέχεια.]

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΡΑΜΑΤΑ.

Πασιγνωστά τυγχάνουσι πλέον τὰ δύο δράματα τοῦ Κ^ο Κλέωνος Ραγκαβῆ ἢ Θεοδώρα καὶ ὁ Ἡράκλειος, ἅτινα ἐπεσπασάντο κατὰ βαθμὸν πρωτοφανῆ τὴν προσοχὴν τῶν ἐν Εὐρώπῃ κριτικῶν· πλεῖστοι περισπούδαστοι περὶ αὐτῶν κριτικαὶ ἐδημοσιεύθησαν ἤδη ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου καὶ τοῦ ξένου τύπου, μίαν δὲ τῶν ἀρίστων, ὀφειλομένην εἰς τὸν δεινὸν κάλαμον τοῦ Κ^ο Felix Vogt, μετέδωκε τοῖς ἀναγνώσταις αὐτοῖς καὶ ἡ ΚΑΕΙΩ ὑπὸ τὸν τίτλον *Δι' ὅσα Θεοδώρα*. Καὶ ὅμως, καίτοι ἱκανὸς ἦδη παρήλαε χρόνος ἀπὸ τῆς πρώτης ἐμφανίσεως τῶν δύο τούτων ἐγκαλλωπισμάτων τῆς ἡμετέρας φιλολογίας, οὐδόλως εἰσέτι ἐκόπασεν ὁ περὶ αὐτῶν λόγος, τὸ δὲ κράτιστον τῶν ἐν Γερμανίᾳ περιοδικῶν Magazine für die Litteratur des In- und Auslandes δύο καὶ αὐθις δημοσιεύει εἰς ἄκρον ἐνδιαφερούσας μελέτας, τὴν μὲν τοῦ πολλοῦ August Boltz περὶ ἀμφοτέρων τῶν πρόκειμένων ἔργων, τὴν δὲ τοῦ περιβλέπτου O. A. Ellissen περὶ μόνον τοῦ Ἡρακλείου. Εἰς τοὺς φίλους τῆς ΚΑΕΙΟΥΣ χαρίζομενοι, ὅτινες βεβαίως ἀγάλλονται ὄρωντες τὰ προϊόντα τοῦ ἡμετέρου Πανασσοῦ οὕτως ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ἐκτιμώμενα, μεταφέροντες αὐτὰ καὶ τὰς δύο ταύτας μελέτας, ἃς περιχομοῦσιν ἐμβριθεῖα καὶ βαθύτης κρίσεως ἀληθῶς ἐπάξιαι τῶν περιπτώτων συντακτῶν.

Καὶ ὁ μὲν Κ^ο Boltz λέγει τὰ ἐξῆς*): Καινοφανῆ ὄλως καὶ ἀσυνήθη κατὰ τὴν ἕλην καὶ ὑπὸ τὴν ἐπόψιν τῆς γλώσσης προσάγει ἕμιν καὶ αὐθις ἐν τῇ δραματολογίᾳ ὁ γνωστός Κ^ο Κλέων Ραγκαβῆς. Ὅτε κατὰ τὸ 1883 ἐδημοσίευσεν οὗτος ἐν Λειψίᾳ τὸν *Καδ' Ὀμηρον οἰκιακὸν βίον*

σύμψας ὁ Ἑλληνικὸς τύπος ἀνευφήμησε τὸν εὐφραδῆ συγγραφέα καὶ δεξιὸν ζωγράφον τῶν ἐπιχαρίτων ἐκείνων ὁμηρικῶν εἰκόνων. Καὶ τὸ ἡμέτερον δὲ περιοδικὸν κατεχώρισε βραχέϊαν κρίσιν περὶ τοῦ ἀρίστου βιβλίου. Ἀλλὰ μετὰ τὴν πρώτην ταύτην ἐπιτυχίαν ὁ Κ^ο Ραγκαβῆς ἐστράφη καὶ αὐθις πρὸς τὸ ἱστορικόν, καὶ δὴ πρὸς τὸ Βυζαντινὸν δράμα. Λέγομεν καὶ αὐθις καθόσον κατὰ τὸ 1877 εἶχεν ἤδη δημοσιεύσει *Ἰουλιανὸν τὸν Παραβάτην*, βυζαντινὴν μεγαλογραφίαν ἐκ τῆς 4^{ης} ἑκατονταετηρίδος, ἣτις ὅμοις τοσοῦτον ἐξήγησεν ἐπίπλαστον θόρυβον ὡς ἐκ τῆς φιλοσοφικῆς τοῦ θεματός ἀναπτύξεως, ὅστε προεκάλεσε θρησκευτικὴν καταδίωξιν τοῦ ὑποτιθεμένου καρποῦ τοῦ ἀμαρτήματος ἣτις δυστυχῶς ἐπήνεγκεν ὕλοσχερῆ σχεδὸν ἐξαφάνισιν τοῦ ὠραίου ἐκείνου ἔργου. Ἐν τούτοις, ὅπως δὴποτε καὶ ἂν ἔχωσι τὰ περὶ τούτου, τὰ ἐπακολουθήσαντα τὸν *Παραβάτην* δύο νεώτερα δημοσιεύματα, ἢ Θεοδώρα, ποίημα δραματικὸν εἰς μέρη Ε'. 1884 καὶ Ἡράκλειος, δράμα εἰς μέρη Ε'. 1885 εἰσὶν ἀληθῆ ἀριστουργήματα ἐξεληθόντα τῶν καταστημάτων τοῦ Δρουγουλίνου, ὑπὸ πολλῶν εἰκόνων ἐξωραϊζόμενα καὶ ὑπὸ πολυτίμων ἱστορικῶν σημειώσεων διαλευκαινόμενα, καθ' ὅσον προτίθενται τὴν ζωηρὰν ἀναπαράστασιν τῶν προεξαρχόντων γεγονότων τῆς ΣΤ' καὶ τῆς Ζ' ἑκατονταετηρίδος.

Καὶ πράγματι δυσχερῶς φαντάζεται τις δύο ἐπιτυχεστέρως ἀντλήσεις ἐν τῇ τοσοῦτον πλουσίᾳ εἰς δραματικὴν ἕλην Βυζαντινῆ ἱστορίᾳ. Ἀλλὰ καὶ ὅλος ὁ θησαυρὸς, ὅστις ὑπέκειτο τῶ ποιητῇ πρὸς ἐμμετάλλευσιν! Οἷόν πληθὸς σφοδρῶν παθῶν, πολιτικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἐρίδων καὶ ἀντιθέσεων, ἀκάμπτων ἀφ' ἐνός καὶ πολυποικίλων ἀφ' ἑτέρου χαρακτήρων, οἷα συνέχια παγκοσμίων ἀναστατώσεων, οἷα

Η ΠΡΩΤΗ ΔΟΚΙΜΗ.

Εἰκὼν τοῦ Ἑλλήνος καλλιτέχνη Γεωργίου Ἰακωβίδου.

*) Zur neuesten hellenischen Litteratur. Magazin Nr. 17, 1887.

τύρβη συγκρουσμένων εθνικοτήτων, πολυχρόμων τὴν περιβολὴν καὶ παραδόξων τὰ ἤθη, οἷα συνέχεια ἐκπληκτικῶν καὶ εἰς ἄκρον σαγηνευουσῶν σκηναῶν παντὸς εἶδους! Ἄλλ' ὁ συγγραφεὺς ἦν ἐφάμιλλος τῆς ὕλης, καὶ ἀφ' ἐνὸς μὲν βαθύς, ὡς ὀλίγοι, γνώστης τῆς βυζαντινῆς ἱστορίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ χειριστὴς θαυμασίως τῆς καλλίστης τῶν γλωσσῶν, συνέγραψε μεγαλογραφίᾳ ἀληθῶς πιστοτάτας καὶ θελκτικὰς τῶν ἐποχῶν ἐκείνων, καίτοι παρεσύρθη ἰσως ἐνίοτε εἰς ὑπερβολικὰς λεπτομερείας. Τούτου δ' ἕνεκεν σημειοῦνται ἐν τέλει τῶν δραμάτων τὰ διὰ τὴν σκηνηκὴν παράστασιν παραλειπτέα χωρία.

Ἐν τῇ Θεοδώρῳ, ἥτις ἐδημοσιεύθη πρὸ τοῦ ἡμιμόμου καὶ περιθρονητοῦ δράματος τοῦ Σαρδοῦ, ἀντανανκᾶ ὁ ποιητὴς μετ' ἀμιμνήτου τέχνης τὰ γεγονότα τῆς περικλοῦς τοῦ Ἰουστινιανοῦ βασιλείας, ἀλλὰ περιβάλλει τὴν ἡρωίδα αὐτοῦ δι' αἰγλῆς, ἥτις φαίνεται ἱστορικῶς ἀμφίβολος, καίτοι ἀναμφηρίτως πρέχει αὐτῇ γοητεία, ἥτις παρασύρει πλέον καὶ αὐτοὺς τοὺς δυσμενέστερον διακειμένους. Αὐτὸς ὁ Κ^ς Σαρδοῦ, ὡς ἐκ Νικαίας ἔγραψεν εἰς τὸν συγγραφεὰ τῆ 28. Φεβρουαρίου 1885, καίτοι πολυάσχολος, ἀφιέρωσε τῇ βοήθειᾳ τοῦ λεξικοῦ ἓνα ὀλόκληρον μῆνα εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ δράματος, καὶ προθύμως ἀνομολογεῖ τὴν τε τέρψιν καὶ τὴν ὠφέλειαν, ἣν ἐκ τῆς ἀναγνώσεως ταύτης ἠρύσθη. Ἀληθῶς δὲ τίς ἀμφιβάλλει ὅτι ἂν ἔγραφε καὶ ὁ Ἑλληὴν δραματογράφος εἰς τὴν γλώσσαν τοῦ Γαλάτου, τὸ ἔργον αὐτοῦ ἤθελε διατρέξει τὴν οἰκουμένην ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον· ἀλλ' ἔγραψεν εἰς τὴν γλώσσαν τοῦ Ξενοφάντος καὶ οὕτως ἀπέμεινε θνησιγενὲς εἰς χεῖρας ὀλίγων Ἑλληνιστῶν.

Ὅμοια ὑπῆρξε κατ' ἀνάγκην καὶ ἡ τύχη τοῦ Ἡρακλείου, καίτοι κοσμεῖται ὑπὸ τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων, καίτοι συνοδεύεται ἢ τῶν γεγονότων ἐκτύλιξις διὰ κραταιὰς χρησιμοποίησεως πάντων τῶν σκηνηκῶν μέσων. Τὸ καλλιτεχνικὸν τοῦ συγγραφεῖς τάλαντον, καὶ ἡ παραστατικὴ δύναμις, ἥτις ἐπεκτείνεται μέχρι τῆς ἐν ἄκρῳ καλαιουσιᾷ διαπλάσεως καὶ αὐτῶν τῶν ἐλαχίστων, ὑποστηρίζονται προσέτι καὶ

ὑπὸ δυσσευρέτου περὶ τὴν χρῆσιν τῆς καθαρευούσης γλώσσης δεινότητος. Τὸ ὕφος αὐτοῦ, προσελάζον εἰς τὴν ἀρχαίαν μορφήν ὅσον ἐπιτρέπει τοῦτο ἡ ἀνάγκη τῆς ὑπὸ πάντων τῶν μεταγενεστέρων καταλήψεως, ἐκτυλίσσεται, τῇ ἐξαίρεσει ἀπαραιτήτων τινῶν νεωτέρων τύπων, μετ' εὐγενείας, ἐλευθερίας καὶ ἀριστοκρατικῆς, οὕτως εἰπεῖν, εὐπρεπείας, ἥτις ἐκπλήσσει συνάμα καὶ καταθέλγει. Βεβαίως τὸ τοιοῦτον ὕφος οὐδὲ ἴσως ἀποτινέται εἰς τοὺς εὐρυτέρους κύκλους, καὶ αὐτοὶ δὲ οἱ περὶ τὴν γλωσσολογίαν προεξάρχοντες διχάζονται ὡς πρὸς τὸ ζήτημα ἐὰν ὑπάρχῃ ἐλπίς περὶ τῆς σὺν τῷ χρόνῳ γενικεύσεως αὐτοῦ. Ἄλλ' ἡμᾶς τὰς Γερμανοὺς ἀμείβει ἡ ἀνάγνωσις τῶν δραμάτων τούτων δι' ἀκόπου καὶ εἰς ἄκρον ἡδονικῆς ἐντροφῆσεως. Καθόσον ἀφορᾶ τὰ ἐπιλοια παραπέμπομεν εἰς τὰ προλεγόμενα τοῦ συγγραφεῖς, φρονούμεν δὲ ὅτι ἡ παρατιθεμένη μετάφρασις ἐνός ἐπεισοδίου ἐκ τῆς Θεοδώρας, θέλει χρησιμεύσει ὡς πλήρης ἀποδείξις πάντων τῶν ἀνωτέρω ῥηθέντων. (Ἔπεται ὠραία ἔμμετρος μετάφρασις ὀλοκλήρου τοῦ ἐπεισοδίου τῆς Ψυχῆς καὶ τοῦ Ἑρωτος ἐκ τῆς Β'. πράξεως τῆς Θεοδώρας.)

Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Κ^ς Boltz, ὁ δὲ Κ^ς Ellissen γράφει: Ὁ Κ^ς Ἀλέξανδρος Ραγκαβῆς, γνωστότατος ἐν μὲν τοῖς διπλωματικοῖς τῆς Γερμανίας κύκλοις κατ' ὁ διατελέσας ἐπὶ μακρὰ ἔτη Πρεσβευτὴς ἐν Βερολίνῳ, ἐν δὲ ταῖς χορείαις τῶν σοφῶν κατ' ὁ ἐκδοῦς τὴν περίπυστον συλλογὴν τῶν Ἑλληνικῶν ἀρχαιοτήτων, καὶ τέλος ἐν τοῖς μουσολήτοις τῶν φιλολόγων κύκλοις ὡς χαριέστατος ποιητὴς καὶ πεζογράφος, ἐπεχειρήσει τὴν συγγραφήν σειρᾶς δραμάτων, ζωηρῶς ἀναπαριστῶντων τὰς κυριώτερας ἐποχὰς τοῦ ἐθνικοῦ βίου. Καὶ πράγματι οἱ μὲν Τριάνοντα, ἐκδοθέντες καὶ Γερμανιστὶ κατὰ τὸ 1882, ἀντανανκῶσιν ἐν τῇ σειρᾷ ταύτῃ τὴν κλασικὴν ἀρχαιότητα. ὁ δὲ Δοίκας, οὗ ἐξεδόθη Γερμανικῇ μετάφρασις κατὰ τὸ 1880, τοὺς μεσαιωνικοὺς χρόνους, καθόσον ἡ δράσις αὐτοῦ ἐλήφθη ἐκ τῶν γεγονότων τῆς τετάρτης σταυροφορίας, ἐπισυμβάσης κατὰ τὸ ἔτος 1204. (ἔπεται τὸ τέλος.)

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ἡ κατάργησις τῆς φουστανέλλας. — Μονομαχία καὶ προτιμήσις πιστολίου. — Οἱ φοιτηταὶ καὶ ἡ ἀπειλὴ τῆς Πρωτανείας. — Φοιτητικὸν ἀνέκδοτον καὶ Φίλιππος Ἰωάννου. — Ἀθήναι καὶ Αἰψίφια. — Ὁ Διάδοχος φοιτητῆς. — Ἀναμνήσεις.

15. Οκτωβρίου.

Καθησυχάσαμεν ὀλίγον!

Ἐἶχεν ἀποφασισθῆ ἡ κατάργησις τῆς εὐζωνικῆς στολῆς· ἡ φουστανέλλα, ἡ τόσον ὑπερηφάνως κυματίζουσα ἐπὶ τῶν κυπαρισίνων σωμάτων, τὸ αἱματόχρουν φέσιον, τὸ τόσον παληκαρία ἐπτυγμένον ὑπεράνω τῶν ἡλιοκαῶν μορφῶν τῶν ὄρεινῶν Ἀκαρνανῶν. ἐξηλείφοντο ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Οἱ εὐζωνοὶ τοῦ λοιποῦ θὰ ἐφόρου σκουφον, στενήν καὶ βραχεῖαν· μέχρι γονάτων περισκελίδα· ἀντὶ δὲ τῆς κάπας, τῆς λεβέντικης κάπας, τῆς ἐνθουμίζουσης Ὀλυμπον καὶ κλειφτοῦργιά, τῆς ἀποπνεύσεως εὐωδίας πευκῶν καὶ ἄρωμα πυρέτιδος, θὰ ἐφόρου τὸν χυδαῖον, τὸν γελοῖον νεουλαμάν!

Καὶ ὅλα αὐτὰ διὰ λόγους οικονομίας! Ἡ Ἀριθμητικὴ θὰ ἐξέσχίζε τὴν Ἱστορίαν. Φεῦ! ἠρξίσαμεν νὰ βλέπωμεν ὅτι τὰ ἰδανικά μας στοιχίζον πολὺ καὶ ὡς πρακτικοὶ ἄνθρωποι τὰ ἐγκαταλείπομεν. Ἡ φουστανέλλα ἐν τῷ ἑλληνικῷ στρατῷ ἦτο οἶονε ὑπόσχεσις συνεχίσεως τῶν ἄλλοτε μεγα-

λουρημάτων. Τώρα ὅτε ἄλλοι ὡς κυρίως ἐθνικὸν στρατιωτικὸν σῶμα θὰ προβάλλωσιν οἱ μὲν τοὺς ζουάβους, οἱ δὲ τοὺς βερσαλιέρους, οἱ δὲ τοὺς σχεδὸν φουστανελλοφόρους highlanders, οἱ δὲ τοὺς κοζάκους, οἱ δὲ τοὺς δραγόνους ἢ οὐλάνους, ἡμεῖς θὰ δεκνόμεν μορμολύκειά τινα, κατάλληλα νὰ στήνωται ἐντὸς τῶν ἀγρῶν ὡς φόβητρα τῶν πτηνῶν.

Πρὸ τίνος ἡ πληγὴ ἀνεξέσθη, διότι οἱ χορηγητὰ τῶν εὐζωνικῶν ταγμάτων διατάχθησαν νὰ μὴ παρέχωσι πλέον εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ ἱματισμοῦ εὐζωνικὰς στολάς.

— Ἐσῆμανεν ἡ νεκρώσιμος στιγμὴ τῆς φουστανέλλας! εἴπομεν.

Ἄλλὰ χθὲς ἀνεθαρρήσαμεν ἀφνης· ἐπ' ὀνόματι βάρπτου τινὸς κατεκυρώθη ἡ κατασκευὴ πεντακόσιων εὐζωνικῶν στολῶν. Πόσων σημασίαν ἔχουσιν ἐνίοτε τὰ κοινότερα τῶν πραγμάτων! Τί πεζότερον ἐκθέσεως εἰς μειοδοσίαν; καὶ ὅμως συνεκίνησε μέχρι μυκίων τόσας καρδίαις.

Χθὲς πάλιν εἶχομεν μονομαχίαν· ἀτμόσφαιρα ἱπποτισμοῦ συνεπικυρώθη ὑπὲρ τὸ ἱστέφανον πτολιεθρόν μας καὶ δὲν παρέρχεται ἑβδομάς χωρὶς νὰ ὑπάρξῃ μία φιλοτιμία προσβληθεῖσα καὶ μία ἐκανοποίησις δοθεῖσα· ὡς νὰ ἀμύλλεται δὲ πᾶσα συντεχνία ν' ἀντιπροσωπευθῇ ἐν τῷ ἀγῶνι τούτῳ τῆς τιμῆς εἶχομεν μονομαχίας ἱατρῶν καὶ δημοσιογράφων, ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ καὶ ἀξιωματικῶν τοῦ κατὰ ξηρὰν στρατοῦ, μονομαχίας ὑπαλλήλων τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ἀναθέντων εἰς τὸ στόμα τοῦ πιστολίου νὰ λύσῃ ἐν ζήτημα ὑπηρεσίας ἀφ' οὗ δὲν τὸ κατώρθωσαν τὰ ἰδικὰ των στόματα, καὶ μονομαχίας μεσιτῶν. Τὸ Παλαιὸν Φάληρον, τὸ Δαφνί, τὰ γραφικὰ τῶν Ἀθηνῶν τοπία, πεπλασμένα ν' ἀκούωσι ἀργυροῦχος γέλωτας καὶ αἰσθηματικούς ψιθύρους, νὰ βλέπωσιν ἀβρὰ κάλλη καὶ ὀφθαλμοὺς τίς οἶδε τί ὄνειροπολοῦντας, νὰ ὦσιν εἰδυλλιακῶν πλάσιον εἰδυλλιακῶν σκηναῶν, βλέπωσιν ἀνθρώπους ἱσταμένους κατέναντι ἀλλήλων ὅπως φονεῦσθαι καὶ ἀκούουσι κρότους πιστολίων· διότι διὰ τοῦ ὅπλου τούτου γίνονται αἱ πλείστοι μονομαχίαι· ὄχι διότι αἱ προσβολαὶ εἶνε τόσον καιρῖαι, ἀπαιτοῦσαι νὰ μείνῃ ὁ εἰς εἰς τὸν τόπον· ἀλλὰ διότι οἱ μονομάχοι ἀγνοοῦντες κατὰ τὸ πλεῖστον ξιφασίαν, διότι οὐδέποτε ὑπέθεσαν ὅτι θὰ λάβωσι τὴν τιμὴν νὰ χρησιμοποίησωσιν αὐτήν, καταφεύγουσιν εἰς τὸ πιστόλιον· εἶνε τόσον εὐκόλον νὰ σταθῇ τις εἰκοσι πέντε ἢ τριάκοντα βήματα ἀπέναντι τίνος καὶ νὰ πιέσῃ τὴν σκανδάλην ἐνός πιστολίου! τὰ μετὰ ταῦτα ἀφίενται εἰς τὴν τύχην, ἥτις ἐν τῇ καλοκαγαθίᾳ τῆς φροντίζει νὰ μὴ πραγματωθῇ ὁ στίχος τοῦ Σολωμοῦ

Καὶ εἴ ἀθῶο χόρτο βρέχει
αἶμα ἀντὶς γὰ τὴ δροσιά.

Ἡ Μονομαχία παρ' ἡμῖν δύναται νὰ εἴπῃ τὸ τοῦ Περικλέους ὅτι οὐδεὶς ἐπενθηφόρησε δι' αὐτήν. Ἄλλαχού ἔχει τραχὺν καὶ ἄγριον χαρακτῆρα αἰμοχαροῦς Μεγαίρας καὶ ὁ Βίσμαρκ ἀναγκάζεται νὰ τὴν ἐξορίσῃ ἐκ Γερμανίας· ἀλλ' ἐν Ἀθήναις εἶνε ἀβλαβής, σχεδὸν φιλόφρων, σχεδὸν μειδιᾷ· εἶνε κυρία ἡξέουσα νὰ φέρηται καὶ μὴ ἐνοχλοῦσα κανένα· διατί νὰ τὴν ἐνοχλήσωμεν ἡμεῖς;

Αἱ Ἀθήναι δύναται νὰ εἴπωσιν ὅτι εὐρίσκονται εἰς ἀπαρτίαν πλέον, διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν φρασεολογίαν τῶν συλλόγων· οἱ ἀποδημοῦντες ἀπέλιπον τὰς θερινὰς καλιάς ταν ὡς εἶχον πῆξῃ ἐπὶ νήσου τινὸς τοῦ Αἰγαίου ἢ ὑπὸ τὴν σκιάν τοῦ φυλλώματος τῆς ἐξοχῆς καὶ ἐπανήλθον φέροντες ἐν ταῖς κεφαλαῖς αὐτῶν φλοισβίζοντα κυματισμὸν γαλανοῦ πελάγους, ἡ δρόσον καταπράσινον χλοαζούσης πεδιάδος, ἡ σιγὴν χωριδίου κερκυμμένου εἰς ὑπώρειαν τινα. Οἱ πλείστοι τῶν φοιτητῶν ἀφίκοντο καὶ τὰ προπόλαια τοῦ Πανεπιστημίου, αἱ πλατεῖαι καὶ τὰ ξενοδοχεῖα κατεπλημμύρισαν. Ἡ ἀπειλὴ τῆς Πρωτανείας ὅτι αἱ ἐγγραφαὶ θὰ λήξωσιν ἀνυπερθέτως τὴν 26 Σεπτεμβρίου ἐπήνεγκε τὸ ποθοῦμενον ἀποτέλεσμα· ἀσθμαίνοντες συνέρρευσαν πανταχόθεν· μόνον οἱ ἐκ Μικρᾶς Ἀσίας διὰ Σμύρνης μέλλοντες νὰ ἐλθῶσι φοιτηταὶ δὲν ἀφίκοντο ἐγκαίρως, διότι πασᾶς τις ἐναύλωσεν ὅλον τὸ ἀτμόπλοιο διὰ τὰς ναυελείας καλλονὰς τοῦ χαρμεῖου του· εἰς τούτους ἐπετρέπη ἡ ἐγγραφή, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἀποδείξαντας ὅτι ἐκ λόγων συγκοινωνίας ἐφάνησαν ἐκπρόθεσμοι.

Ἦτο καιρὸς πλέον νὰ ληφθῇ τὸ μέτρον τούτου. Οἱ φοιτηταὶ ἄλλοτε ἤρχοντο ὅταν ἤθελον, ἢ δὲν ἤρχοντο διόλου· πολλοὶ ἐνεγράφοντο δι' ἀντιπροσώπων, ἐλάμβανον τὰς ἀποδείξεις τῆς φοιτησεως τῶν δι' ἀντιπροσώπων, μὴ γνωρί-

ζοντες πολλάκις μὴδὲ κατ' ὄψιν τοὺς καθηγητὰς, ὡς τοῦτο συνέβη πρὸ τινῶν ἐτῶν ζῶντος ἐτι τοῦ ἀεμνήστου Φιλίππου Ἰωάννου. Τὸ ὄνομα τοῦ σοφοῦ ἀνδρὸς εἴλικε κατ' ἀρχὰς τοὺς φοιτητὰς ἀλλ' ἡ διδασκαλία αὐτοῦ ζηροτάτη οὕσα ἀπεδίωκεν αὐτούς· ὁ δὲ γηραιὸς καθηγητὴς ἐδίδασκε τὸ Φυσικὸν Δίκαιον ἐν κενῇ αἰθούσῃ ἐνώπιον ὀκτῶ ἢ δέκα ἀκροατῶν. Διὰ τοῦτο εἰς τὰς ἀποδείξεις τῆς ἀκροάσεως αἰτινες κατὰ ἑκατοντάδας προσήγοντο αὐτῷ πρὸς ὑπογραφήν, μετὰ τὴν φράσιν „ὁ δεῖνα . . . διήκουσε τὸ μάθημα τοῦ Φυσικοῦ δικαίου“ ἐσημείων ἀγνοῶν ἂν ἐξ ὑπερβολικῆς εὐσυνειδησίας ἢ ἐκδικητικῆς τίνος χαιρεκακίας ἐν τῷ περιθωρίῳ „ὡς αὐτὸς λέγει“, καὶ ἔπειτα ὑπέγραφε.

Εἰς τῶν φοιτητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς, ὅστις δὲν ἐλπίζω ὅτι θ' ἀπέκτησε μεγάλην πελατεῖαν ἀφ' οὗ ἔλαβε τὴν ἀδειαν τοῦ δικηγορεῖν, ἀγνοῶν τὰς εὐκολίας, ὡς παρέχον οἱ κλητῆρες τοῦ Πανεπιστημίου ἀντὶ παξίου συλλέγοντες τὰς ἀποδείξεις καὶ κατὰ δέματα κομίζοντες εἰς τοὺς καθηγητὰς πρὸς ὑπογραφήν, μετέβη αὐτοπροσώπως εἰς τὸν οἶκον τοῦ γηραιοῦ καθηγητοῦ.

Οὐδέποτε εἶχε φοιτήσῃ εἰς τὸ μάθημά του, οὐδέποτε εἶχεν ἴδῃ τὴν μορφήν του, οὐδ' ἐφρόντισε δὲ νὰ μάθῃ καν τὰ χαρακτηριστικὰ του.

Ἐκρουσεν, εἰσῆλθεν, συνήντησε γέροντα πολίον, φοροῦντα κοιτωνίτην· ἀνέμενε νὰ ἴδῃ μελανεῖμονα ἄνδρα, σοβαρὸν, μὲ ὀμματογυάλια, τέλος πάντων ὅπως τὸν ἐφαντάζετο.

— Ὁ κύριος Φίλιππος Ἰωάννου; ἐρωτᾷ ὁ φοιτητῆς.

Ὁ γηραιὸς καθηγητὴς μειδιᾷ πονηρῶς καὶ λέγει.

— Τώρα θὰ ἔλθῃ παιδί μου, κάθησε.

Ὁ φοιτητῆς κάθηται· ἀρχεται ἡ συνδιάλεξις· ὁ Φίλιππος Ἰωάννου τὸν ἐρωτᾷ τί σπουδάζει, ἀν φοιτᾷ εἰς τὸ μάθημα τοῦ κυρίου Φιλίππου Ἰωάννου, ὁ δὲ φοιτητῆς ἀπαντᾷ ὅτι εἶνε ὁ τακτικώτερος ἀκροατῆς του.

Ἡ ὑπομονὴ τοῦ σοφοῦ ἑλληνιστοῦ ἐξηντλήθη ἐπὶ τέλους.

— Ὡ ἀθεόφοβε, τῷ φωνάζει, ἀφ' οὗ οὔτε τὸ πρόσωπόν μου γνωρίζεις, πῶς ἔχεις τὸ θράσος νὰ διῶχυρίζεσαι ὅτι διήκουσας τὸ μάθημά μου; Οὔτε φυσικὸν οὔτε δίκαιον εἶνε νὰ σοι δώσω ἀπόδειξιν τοῦ Φυσικοῦ δικαίου. Φύγε ἀπ' ἐμπρὸς μου, ἐξωλέστατε! Φαντάζεσθε ἀνὰ πόσας κατέβη τὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος ὁ ἀποσβολοθεὶς φοιτητῆς.

Οἱ φοιτηταὶ τῆς Αἰψίφιας πρέπει νὰ υπερηφανεῶνται τὸ ἔτος τοῦτο.

Ἐν μέσῳ αὐτῶν ἔχουσι τὸ βασιλόπουλον τῆς Ἑλλάδος, τὸν διάδοχον τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου, τὸν Κωνσταντῖνόν μας. Ἄν ἡ Αἰψίφια ἐναβρῶνηται ἀποκαλοῦσα ἑαυτὴν Ἀθήνας παρὰ τὸν Πλειίσσον, αἱ ἀληθεῖς Ἀθήναι ζηλεύουσι τὴν Αἰψίφιαν.

Ὡ! Οὐδεὶς διάδοχος, πιστεύω, ἠγαπήθη ποτέ ὅσον ὁ Κωνσταντῖνος. Τὸν ἀνεμείναμεν τόσον πολὺ! ἐν τῇ μακρᾷ, ἀτελευτήτῳ ἐθνικῇ νυκτὶ ὑπέφεγγεν ὡς ἐλπίς τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς. Τὴν ἡμέραν κατ' ἣν ὁ Γεώργιος Παράσχος προσεφώνει εἰς τὸν γεννηθέντα διάδοχον διὰ τοῦ προσφόντος εἰς αὐτὸν τὰ τσαρούχια ἀγωνιστοῦ:

Πόσας φορὰς ἀγρόπησα γὰ σένα μὲς ἴστα χιόνια!
Τὴν νύκτα, σὴν ἀστροφεγιά
Μὲ τὴ μορφὴ σου τὴ γλυκεῖα
Μιλοῦσα τόσα χρόνια!

διηρμήνευεν ὄλην τὴν λαχτάραν τῆς μακραίουνος προσδοκίας τοῦ ἑλληνικοῦ Γένους.

Τὸ πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον αἰσθημα τῶν Ἑλλήνων εἶνε ἀληθῆς λατρεία. Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι ἐν Ἀθήναις, ἴσως δὲ ἀγνοεῖ τούτο ὁ Διάδοχος, ὡς ἱερὰ κειμήλια, διαφυλάττοντες τὰ βρεφικά του ἀδύρματα, τὰ νηπιακά του πέδιλα. Κατὰ τὴν ἐνηλικίωσίν του ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ἠλεκτρίσθη τὸ Πανελλήνιον· ἅπαντες οἱ Ἕλληνες, καὶ οἱ ἐκ γενικῶν ἐτι ἀρχῶν μὴ συμπαθοῦντες πρὸς τὸν θεσμόν τῆς βασιλείας ἐνώπιον τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ ἐθνικοῦ τούτου ἰδεώδους ἐλησμόνησαν τὰς πεποηθήσεις των· πάντα τὰ χεῖλη μετ' ἀγάπης προσέφερον τὸ ὄνομα Κωνσταντῖνος. Ὅτε δὲ ἐν μέσῳ τῆς ἐπισήμου σιγῆς χιλιάδων Ἑλλήνων, οἵτινες μετ' σφοδρῶς

Τρεῖς ἦλθεν εἰς τὸν Σύλλογον Παρνασσόν. Πρῶτον ἐν τινι συναυλίᾳ, εἶτα εἰς τὸ περὶ Ἑρρίκου Ἄϊνε ἀνάγνωσμα τοῦ κ. Ἀγγέλου Βλάχου, καὶ τελευταῖον εἰς τὸ περὶ Φρειδερίκου τοῦ Β' ἀνάγνωσμα τοῦ κ. Κωνσταντῖνου Παπαρρηγοπούλου. Βραδύτερον δὲ ἐν τινι συνεδριάσει ἐψηφίσαμεν αὐτὸν — ὃ μὲ ποῖον ἐνθουσιασμόν! — τακτικὸν μέλος τοῦ Συλλόγου, διότι τακτικὸν ἠθέλησε νὰ ἐγγραφῆ καὶ οὐχὶ ἐπίτιμον, ὡς ἀδελφὸς μεταξύ ἀδελφῶν.

Ἄλλὰ δὲν δύναμαι νὰ λησμονήσω τὴν πρώτην ἐσπέραν τῆς ἐλεύσεώς του εἰς τὴν συναυλίαν τοῦ Παρνασσού. Ὁ διάδοχος εἶχε καθίση σχεδὸν κατέναντι τοῦ βήματος· πρὸ

Ο ΙΤΑΛΟΣ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΡΙΣΠΗΣ ΠΑΡΑ ΤῸ ΒΙΣΜΑΡΚ.

καλλομένην καρδίαν συνέρρευαν ἐπὶ τῆς πλατείας τῶν Ἀνακτόρων, προσεφώνησεν ὀλίγας λέξεις, ἡ συγκίνησις ἦτο ἄρρητος. Ἐἶδον δάκρυα βέοντα ἐκ πολλῶν ὀφθαλμῶν· εἶδον βραχιόνας ὀρμηφύτως τεινομένους ὡς διὰ τὸν ἐναγκαλισθῶσι...

Ὅτε δὲ τὴν ἐσπέραν ἐξῆλθεν εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς φωταγωγηθείσης πόλεως ἐφ' ἀμάξης, ἀνευ πομπῆς, μετὰ τοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ μόνον, ἀκράτητος ἐξερράγη ὁ ἐνθουσιασμός τοῦ λαοῦ ἰδόντος ὅτι τὸ βασιλόπουλον ἦλθε καὶ ἀνεμίχθη μετ' αὐτοῦ, ἦλθε νὰ γείνη κοινωνὸν τῆς μεγάλης χαρᾶς του· καὶ κατὰ κύματα ἔρρεε τὸ πλῆθος ὀπίσω τῆς ἀμάξης καὶ βροντώδεις ἀνεπέμποντο αἱ ζητωκραυγαί. Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης οἱ πρὸς αὐτὸν δεσμοὶ τοῦ ἔθνους συνεδέθησαν σφιγκτότερον· προσῆλθεν ἐν μέσῳ ἡμῶν ἠθέλησε νὰ πλησιάσῃ περισσότερο τὸς Ἕλληνας του.

μικροῦ εἶχε φορέσῃ τὴν στολὴν ἀνθυπολοχαγοῦ τοῦ πεζικοῦ· πρώτην φορὰν τὸν ἐβλέπομεν τόσον πλησίον μας. Ἡ ὀρχήστρα ἀνέκρουεν ἐξαιρετὰ μουσικὰ τεμάχια, θεσπεσίας ἀρμονίας, γοητευτικὰς μελωδίας. Ἦσαν φιλόμολποι πάντες ἐκεῖ· ἀλλὰ τί μᾶς ἔμελε τί ἔλεγεν ὁ Μπετόβεν, ὁ Μότσαρτ, ὁ Ροσσίνι, ἀφ' οὗ εἰχομεν ἐκεῖ πλησίον τὸν Κωνσταντῖνον; ἄνδρες καὶ γυναῖκες εἶχον προσηλωμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐπὶ τοῦ διαδόχου· ἐνετρώφον εἰς τὴν θέαν του. Ἡ καρδία μας ἠσθάνθη ὅλην τὴν συγκίνησιν, ἥς ἦτο ἐπιδευτική. Ὅτε μᾶς ἠρώτησαν οἱ ἐγκριτοὶ μουσικοὶ πῶς ἔπαιξαν, ἀπηντήσαμεν:

— Ἐξίσαι!

Οὐδὲ τὸν Λιστ ἀν' ἠκούομεν θὰ ἠσθάνομεθα ὅτι ἠσθάνθημεν τὴν ἐσπέραν ἐκείνην.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΗΣ.

1. ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΚΡΙΣΠΗΣ (ἐν σελ. 305). Ἐγεννήθη τῇ 4. 8βρίου 1819 ἐν Ριβέρα τῆς Σικελίας, ἐποῦδασεν ἐν Παλέρμῳ τὰ νομικὰ καὶ κατ' ἀρχὰς μετῆλθε τὸν δικηγόρον ἐν Νεαπόλει. Κατόπιν ὅμως ἀνεμίχθη εἰς συννομισίας καὶ πολλὰκις ἠναγκάσθη νὰ καταφύγῃ εἰς ξένας χώρας. Ἀργότερον συνώδευσεν τὸν Γαριβάλδην εἰς τὴν κατὰ τῆς Σικελίας ἐκστρατεῖαν του ὡς ἰδιαιτερός τοῦ στρατηγοῦ γραμματεὺς. Ἀπὸ τοῦ 1861 ἀποτελεῖ μέλος τῆς ἰταλικῆς Βουλῆς καὶ ἐναλλάξ ἐργάσθη ὡς κυβερνητικὸς καὶ ἀντιπολιτευόμενος. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ πολιτικοῦ σταδίου του ὁ Κρίσπης ἐταξείδευσε καὶ εἰς Ἑλλάδα, ἐνθα ἔγραψε καὶ ἡμερολόγιον, ὅπερ ἀναγινώσκων τις δύναται νὰ εἰκάσῃ, ὅτι ἔτρεψε πολλὴν πρὸς τὴν Ἑλλάδα συμπάθειαν.

2. ΟΘΩΝ ΦΟΝ ΒΙΣΜΑΡΚ (ἐν σελ. 309). Ἀφ' οὗ παρεθέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ μεγάλου τῆς Γερμανίας στρατάρχου, κόμητος Μόλτκε, γενικὴν τῶν ἡμετέρων ἀναγνώστων εὐχὴν ἐκπληροῦμεν δημοσιεύοντας σήμερον τὴν εἰκόνα καὶ τοῦ ἐτέρου στόλου τοῦ νεοεὐκτου τῆς γερμανικῆς αὐτοκρατορίας οἰκοδομήματος, τοῦ σιδηροῦ αὐτῆς ἀρχικαγκελλαρίου.

Ἐγεννήθη τῇ 19. 1. Ἀπριλίου 1815 ἐν Σενχάουζεν ἐκ παλαιᾶς εὐπατριδῶν οἰκογενείας καὶ ἔτυχεν ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς ἐπιμελελημένης παιδείσεως. Τῷ 1832 ἀπῆλθεν εἰς Γοττίγγην, ὅπου ἐπὶ τριετίαν ἐποῦδασεν περὶ τὰ νομικὰ καὶ κατόπιν ἐγκατεστάθη ἐν Βερολίνῳ, μετερχόμενος τὸν δικηγόρον καὶ ἔκτοτε ἀρχίσας ν' ἀναμνησθῆται εἰς ὑποθέσεις τῆς πολιτικῆς, πρὸς τὴν ἀρχὴν ἔτρεψε μεγάλην κλίσιν.

Ἄλλὰ τὸ κατ' ἑαυτὸ πολιτικὸν στάδιόν του ὁ Βίσμαρκ ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ ταραχώδους ἔτους 1848, ὅτε ἐγένοντο καταφανῆ τὰ μεγάλα αὐτοῦ προτερήματα καὶ βαθμηδὸν ἀνῆλθεν εἰς ὕψηλὰς δημοσίας θέσεις. Τῷ 1859 ἐστάλη εἰς Πετροῦπολιν ὡς πρεσβευτῆς τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας Φρειδερίκου Γουλιέλμου, ἐκεῖ δὲ διὰ τῆς διπλωματικῆς αὐτοῦ περινοίας καὶ δεξιότητος κατέστη ἐντὸς μικροῦ persona grata παρὰ τῷ αὐτοκράτορι τῆς Ρωσίας Ἀλεξάνδρῳ τῷ Β' καὶ φίλος ἐπιστήμιος τοῦ γηραίου Γορτσακίφ, τοῦ ὁποίου τὴν ματαιοδοξίαν οὐκ ὀλίγον ἐκολάκευεν, ἀποκαλῶν ἑαυτὸν μαθητὴν τοῦ βώσσου ἀρχικαγκελλαρίου.

Τῷ 1862 μετεκλήθη ἐκ Πετροῦπόλεως καὶ ἐστάλη ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα εἰς Παρίσιον, παρὰ τῇ αὐλῇ τοῦ τότε πανισχύρου δυνάστου Ναπολέοντος τοῦ Γ'. Ἄλλ' ἢ ἐν Παρίσιον διαμονὴ αὐτοῦ δὲν ὑπῆρξε μακροχρόνιος, διότι κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου χρόνον ἀποθανόντος τοῦ Φρειδερίκου Γουλιέλμου, ἀνῆλθεν εἰς τὸν πρωσικὸν θρόνον ὁ νῦν γηραιὸς μονάρχης, ὅστις αὐθαρῆ μετεκάλεσεν αὐτὸν πλησίον του ὡς ὑπουργὸν ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν.

Ἀπὸ τοῦδε κύριος ἀρχεται ἡ ἐποχὴ τῶν ἐνδόξων καταρθωμάτων τῆς βισμαρκείου πολιτικῆς, ἥτις μετέβαλε καθ' ὅλοκληρίαν τὴν ὄψιν τῆς Εὐρώπης καὶ ἐθεμελίωσεν ἐν τῷ

κέντρῳ αὐτῆς κράτος παντοδύναμον, κυρίαν ὅμως αὐτοῦ ἀποστολὴν ἔχον τὴν περιθάλψιν καὶ διατήρησιν τῆς εἰρήνης. Κύριον μέλημα τοῦ πολιτικοῦ αὐτοῦ σταδίου ἔθετο τὴν κραταίωσιν καὶ μεγέθυνσιν τῆς τότε μικρᾶς εἰσέτι καὶ ἀσθενοῦς Πρωσίας διὰ τῆς ἀνακτήσεως τῶν ἀρχαίων αὐτῆς ἐπαρχιῶν, αἵτινες διετέλουν ὑπὸ ξένην ἀρχήν, ὡς καὶ διὰ τῆς συνενώσεως ἀπάντων τῶν μικρῶν γερμανικῶν κρατιδίων ὑπὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ σκήπτρον. Ἀλληλοδιαδόχως ἐκήρυξε τὸν πόλεμον κατὰ τῆς Δανίας, κατὰ τῆς Αὐστρίας καὶ τέλος κατὰ τῆς Γαλλίας, τὴν ἀνέλιξιν δὲ καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν μεγάλουρημάτων τούτων γινώσκουσι πάντες οἱ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἀναγινώσκοντες τὰς ἐφημερίδας καὶ παρακολουθοῦντες τὴν ἱστορίαν.

Ὁ Βίσμαρκ εἶνε ἤδη ὑπερεβδομηκοντούτης τὴν ἡλικίαν, εἶνε ὅμως πεπρωκισμένος διὰ σιδηρᾶς καὶ ἀκαταβλήτου κράσεως, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν ἀντέχει εἰσέτι καθ' ὅλων τῶν πολιτικῶν δυσχερειῶν, εἰς πάντα κόπον ὑποβαλλόμενος πρὸς τήρησιν τῆς εὐρωπαϊκῆς εἰρήνης. Οἱ κατὰ καιροὺς ἀπαγγελθέντες λόγοι του ἐν τῷ γερμανικῷ κοινοβουλίῳ εἶνε ἀπαράμιλλοι διὰ τὴν ἐμβριθεῖαν καὶ τὸν πλοῦτον τῶν ἰδεῶν. Ὡς κοινοβουλευτικὸς ῥήτωρ δὲν ἔχει μεγάλην εὐγλωττίαν καὶ πολλὰκις ἀρχόμενος τοῦ λόγου ἢ ἐν μέσῳ αὐτοῦ διακόπτεται ὡς ἐκ τῶν ἀθρόως ἐπερχομένων ἰδεῶν, ὧν δὲν δύναται νὰ γίνῃ κύριος. Διὰ τοῦτο οἱ λόγοι του ἔχουσι περισσότερα θεληγητρα ἀναγινωσκόμενοι καὶ ἀποτελοῦσιν ἀληθῆς ταμίον σοφίας καὶ πολιτικῆς δεινότητος.

3. Η ΠΡΩΤΗ ΔΟΚΙΜΗ. Εἰκὼν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνοῦ καλλιτέχνου Γεωργίου Ἰακωβίδου (ἐν σελ. 313). Ὡς πάντα τὰ προηγούμενα, οὕτω καὶ τὸ σήμερον διὰ τῆς „Κλειοῦς“ δημοσιευόμενον νέον ἔργον τοῦ ὁμογενοῦς καλλιτέχνου διακρίνεται διὰ τὴν λεπτότητα καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐπεξεργασίας του. Φυσικώτατον εἶνε τὸ κάθισμα τῆς μικρᾶς καὶ ἡ εὐλαβῆς αὐτῆς προσοχὴ κατὰ τὸ πλέξιμον τοῦ πρώτου περιποδίου εἶνε μετ' ἀπαραιμίλλου χάριτος ἐξωγραφημένη ἐπὶ τῶν ἀφελῶν χαρακτηριστικῶν τοῦ προσώπου τῆς.

4. Ο ΙΤΑΛΟΣ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΡΙΣΠΗΣ ΠΑΡΑ ΤῸ ΒΙΣΜΑΡΚ (ἐν σελ. 316). Ἡ ἡμετέρα εἰκὼν παριστάνει τὸν Κρίσπην ἐπισκεφθέντα ἐν Φρειδερίκῳ τὸν γερμανὸν ἀρχικαγκελλάριον τῇ 2. Ὀκτωβρίου. Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῆ τοῦ ἰταλοῦ πρωθυπουργοῦ ἐκίνησε τὴν ἐκκλησίαν ἔλου τοῦ κόσμου καὶ παρέσχεν ἀφορμὴν εἰς ποικιλώτατα σχόλια καὶ συμπεράσματα. Τὸ ἀληθές εἶνε ὅτι πάντες οἱ ἀγαπῶντες τὴν εἰρήνην ἐχάρησαν ἐπὶ τῷ γεγονότι τούτῳ, ἐν ᾧ διαβλέπουσιν ἐγγύησιν τρόπον τινὰ περὶ τῆς διατηρήσεως τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐπικρατουσῶν εἰρηνικῶν διαθέσεων, ἐν ᾧ πρὸς δυσμὰς καὶ ἀνατολάς τῆς Γερμανίας ὑπάρχουσιν οὐκ ὀλίγοι λίαν δυσχερεστῆθέντες ἐπὶ τῇ ἐκδηλώσει ταύτῃ τῆς φιλίας, ἥτις συνδέει τὴν Ἰταλίαν μετὰ τῆς Γερμανίας.

Ἡ ἡμέτερα πόλις ἐπισπάται νῦν τὴν προσοχὴν τοῦ Πανελληνίου ὡς φιλοξενούσα τὴν Α. Γ. τὸν Διδάχον Κωνσταντῖνον, μέλλοντα νὰ συμπληρώσῃ τὴν στρατιωτικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν αὐτοῦ παιδείαν ἐνταῦθα. Ἡ Α. Γ. ἀφίκετο τῇ 1/13. ἐν συνοδείᾳ τοῦ Αὐλάρχου Ἀνδρῆς καὶ τοῦ Ἰνσπικτοῦ Σαπουντζάκη, προτίθεται δὲ νὰ διδαχθῇ, κατ' ἐγκρίσιν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Σαξωνίας, τὴν ἱστορίαν ὡς καὶ τὸν ἑσωτερικὸν καὶ ἑξωτερικὸν διοργανισμὸν τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ ὑπὸ ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ τοῦ γερμανικοῦ Ἐπιτελείου. Τὴν θεωρητικὴν ταύτην διδασκαλίαν θὰ παρακολουθῇ ἡ πρακτικὴ ἐκμάθησις τῆς ὅλης στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας ὑπὸ τὴν καθοδηγίαν ἐτέρου Συνταγματάρχου ἐν τῷ ἴδιῳ αὐτοῦ Συντάγματι, χωρὶς ὅμως νὰ προσκολληθῇ κατὰ τύπος εἰς αὐτὴν.

Ὡς πρὸς τὰς ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ σπουδὰς, χάριν τῶν ὁποίων διατεθήσονται αἱ μετὰ μεσομβρίαν ὥραι, θὰ προσέρχεται ἡ Α. Γ. εἰς ἀράσασιν τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ παραδόσεων τοῦ Καθηγητοῦ Maurenbrecher, διδάξοντας κατὰ τὸ χεῖμα τὸν τοῦτο ἐξάμηνον τὴν Ἱστορίαν τοῦ 18. αἰῶνος, διδασκῶνται τὴν Ἐγκυκλοπαιδείαν τοῦ ἀκαίου ἰδιαιτέρως παρὰ τῷ Καθηγητῇ Binding, ἀκροασθήσεται δὲ καὶ τῆς Ἱστορίας τῶν εὐρωπαϊκῶν πολιτευμάτων ὡς καὶ τῆς Ἱστορίας τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ, ἰδίᾳ τῶν κατὰ τὴν Ἀναγέννησιν, παρὰ τῷ Καθηγητῇ Springer.

Ὡς πρὸς τὰς ἀνωτέρω ἀκριβεῖς πληροφορίας, καὶ αἱ ἀνώτεροι σπουδαὶ τῆς Α. Γ. ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων. Ὁ Θεὸς νὰ εὐλογῇ τοὺς κόπους τοῦ προσφιλοτάτου Διαδόχου ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἀνακύπτοντος Ἔθνους.

Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν, 11/23. Ὀκτωβρίου, προσῆλθεν ἡ Α. Γ. μετὰ τῶν κκ. Ἀνδρῆς καὶ Σαπουντζάκη εἰς τὴν Θείαν Λειτουργίαν ἐν τῷ ναύκλιῳ τῆς ἐνταῦθα ἑλληνικῆς παροικίας, ὅπου, κατὰ τὸ σῶμα, παρήσαν πάντες σχεδὸν οἱ ἐνταῦθα Ἕλληνες, αἱ τὴν οἰκογένειαν καὶ οἱ φοιτηταὶ, περὶ τοὺς εἰκοσιν ἔφετος. Εὐεχθήτος εἶνε ἡ συγκίνησις καὶ ἡ χαρὰ, ἥτις ἀπήστραπεν ἐκ τῶν ὀμμάτων πάντων, τῶν πλείστων τὸ πρῶτον ἦδη ἐντροφώντων εἰς τὴν θέαν τοῦ ἀνδρικοῦ παραστήματος καὶ τῆς γλυκυτάτης μορφῆς Ἐκείνου, ὃν μακρὰν πάντοτε τῆς Ἑλλάδος ἐρρέμβασαν μόνον μέχρι τοῦδε, ἐλλογώτατη δὲ ἡ υπερηφάνεια τῶν Ἑλλήνων φοιτητῶν, μελλόντων νὰ συσπουδῶσιν μετὰ τοῦ ἀρίστου τῶν ὀμνήκων τῶν, τοῦθ' ὅπου ὁποτελέσῃ τὴν ὀρασιότεραν βέβαια ἀνάμνησιν ἐκ τοῦ φοιτητικοῦ τῶν βίου. Ἐν τῇ ἱερῇ ἐκείνῳ χώρῳ ἕκαστος τῶν παρισταμένων ἀνέπεμψε σιωπηλῶς τὰς αὐτὰς ὑπὲρ τοῦ Κωνσταντῖνου πρὸς τὸν Ἰψιστον εὐχάς, ὡς χαρακτηριστικὸν δὲ τῆς ἐξόχου ἀγωνίας, ἥς ἔτυχε παρὰ τῶν Βασιλικῶν Γονέων, σηματοδότη καὶ τοῦτο, ὅτι ἅμα τῇ ὑψηλῇ ἐκείνῃ μετὰ τὸ Κοινωνικὸν παρακλήσιν: „Μετὰ φόβον Θεοῦ, πίστεως καὶ ἀγάπης προσέλεθε“ οὐκ εἶπε τῆς Ὁλοῦς κύψας συνέκλινε καὶ τὸ γόνυ. Μετὰ τὸ τέλος τῆς ἱεροτελεστίας προσεφώνησε τῷ Διαδόχῳ διὰ βραχέων ὁ Ἀρχιμανδρ. κ Κοκοζύμης, εὐχῆς τῇ Α. Γ. τὰ εἰκότα, ζητωκραυγαὶ δὲ ὑπὲρ τῶν Α. Α. Μ. τῶν Βασιλέων καὶ Διαδόχου ἐπεσφράγισαν τοὺς λόγους τοῦ ἱεραιτικῶς προϊσταμένου τῆς τελετῆς.

Αἶαν ἀξιοπεριέργους παρατηρήσεις περὶ τῆς θερμοκρασίας τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης περιέχει σύγγραμμά τι ἐπιστημονικὸν ὑπὸ τοῦ διακεκριμένου γεωγράφου Κρὺμμελ, περὶ οὗ ἕτερος ἐπίσημος ἐπιστήμων, ὁ καθηγητὴς Σιμοῦνδος Γκλίστερ, ἔγραψεν ἐκτενῆ βιβλιοκρισίαν ἐν τῇ „Ἐπιθεωρήσει τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν“. Κατὰ τὸν βιβλῖοντα γεωγράφον τὰ θερμὰ ὕδατα συρρέουσι πάντοτε πρὸς τὰ δυτικὰ παράλια τοῦ ἀρκτικού, ὅπου παρασύρονται ὑπὸ τῶν θαλασσίων ρευμάτων. Ταῦτα, ὡς κολλῶντες ἀπεδεδίχθη, εἰς μέγαν βαθμὸν ἐπηρεάζουσι τὴν διανομὴν τῆς θερμοκρασίας ἐν γένει, δύνανται π. χ. νὰ ἐπιδράσωσιν ἐπ' αὐτῆς εἰς τρόπον ὥστε τὸ θαλάσσιον ὕδωρ ὑπὸ τῶν Ἰσθημερινῶν νὰ ἴνῃ κατὰ 2 ἕως 4° Κελσίου ψυχρότερον, παρὰ μείζας τινὰς βορειότερον ἀπὸ τοῦ σημείου τούτου τῆς διακεκαυμένης ζωῆς. Σπανίως ἀπαντᾷ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν θαλασσῶν θερμοκρασία ἀνωτέρα τῶν 30° Κ., τοιαύτη δὲ θερμότης δύναται ν' ἀναπτυχθῇ μόνον εἰς στάσιμα σχετικῶς ὕδατα, ὅσα εἶνε τὰ τῶν τῆν Ἀραβίαν περιβρεχουσῶν θαλασσῶν, ὡς τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης, ὅπου ἐμετρήθη θερ-

μοκρασία 32°, καὶ τοῦ περικοῦ Κόλπου, οὗ τὰ ὕδατα πολλάκις ἔχουσι θερμοκρασίαν 34 καὶ 35° Κ. Ἐάν δὲ ἀφ' ἑτέρου θεωρήσωμεν ὡς θερμὸν σχετικῶς ὕδωρ πᾶν τὸ ἔχον θερμοκρασίαν 24° καὶ πλέον, εὐρίσκουμεν ὅτι τοιαύτην θερμοκρασίαν ἔχουσι τὰ 40% περίπου ὕλων τῶν τῆν γῆν καλυπτόντων ὕδατων, καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου τὰ 30% οὐδέποτε ἀποψυχθαινοῦνται εἰς βαθμὸν κατώτερον τοῦ ἀνωτέρου σημειωθέντος. Εἰς τὰς δυτικὰς παραλίας τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς νοτίου Ἀμερικῆς ἡ θάλασσα εἶνε σχετικῶς ψυχροτέρα, ὅπου προέρχεται, κατὰ τὰς θεωρίας τῶν πλείστων γεωγράφων, ἐκ τῆς ἀπορροφήσεως ψυχροτέρων ὑδάτων ἐκ τοῦ βαθύς της θαλάσσης. Τὸ αὐτὸ φαινόμενον παρατηρεῖται καὶ ἐγγὺς τῶν δυτικῶν ἀκτῶν τῆς Αὐστραλίας, ἀλλὰ τὸ φαινόμενον τοῦτο δὲν ἐπιδέχεται ἐξήγησιν ὁμοίαν πρὸς τὴν ἀνωτέρω. Τὸ αὐτὸ παρατηρεῖται κατὰ μῆνα Αὐγούστου καὶ κατ' ἀμφοτέρας τὰς πλευρὰς τοῦ Ἰσθημικοῦ, ὅπου σημαντικῶς ἐλαττοῦται ἡ θερμοκρασία τῆς ἐπιφανείας ἕνεκα τῶν ἐκ τοῦ βαθύς ἀνερχομένων ψυχροτέρων ὑδάτων.

Ὁ ζῆλος τῶν γερμανῶν λογίων πρὸς καθαρισμὸν τῆς ἰδίας γλώσσης ἀπὸ τῶν ἀπειραρῶν ξένων λέξεων ἀξάνει ὁσημέραι, φαίνεται δὲ ὅτι δὴ φθόνη καὶ τὰ ὄρα τοῦ ἀτόπου καὶ τοῦ γελίου κατὰ τὰς διαβεβαίωσεις τῶν ἀντιφρονούντων φιλολόγων. Ἀπεδοκιμάσθη δὲ ὑπὸ τῆς τάξεως τῶν ἐπιστημῶν ἡ ἀπόπειρα τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Ἀνατομίας Waldeyer, ἐπιχειρήσαντος νὰ ἐκγεραμίσῃ διὰ μιᾶς μέγαν ἀριθμὸν τεχνικῶν τῆς ἱατρικῆς ὄρων. Μετρίωτερον ἐδοκίμασε τὸ πρῶτον ἢ ἐν Βερολίῳ Καθηγητῆς τῆς Ὀφθαλματρικῆς Hirschberg, ὅστις περιωρισθὴ ἀπλῶς νὰ ὑποδείξῃ ἐν „Εἰδικῷ Λεξικῷ τῆς Ὀφθαλματρικῆς“ τὰς ἐκφυλοφορητέας λέξεις, συνιστῶν τρόπον τινὰ εἰς διδασκαλομένους καὶ διδασκάλους τὴν νέαν ὀνοματοδοσίαν, τοῦθ' ὅπου ἐπὶ τοῦ παρόντος διευκολύνει βέβαια τὰς μελέτας τῶν πρώτων, πιθανῶς δ' ἐν τῷ μέλλοντι νὰ εἰσαχθῇ διὰ βαθμιαίας χρήσεως τὸ νέον τῆς ὀφθαλματρικῆς λεξιλόγιον. Αἱ γερμανικαὶ ἐφημερίδες ἔπαινον αὐτὸν ἐν εἰρημένον Καθηγητῆν ὡς σεβασθέντα καὶ ἀδικτα ἀφήσαντα ὅλα τὰ ἑλληνικὰ ὀνόματα.

Οἱ Γερμανοὶ δὲν ἔχουσι νὰ παραπονεθῶσι διὰ τὴν ὑποτιθεμένην ὕψην τῆς φιλολογικῆς παραγωγῆς τῶν, διότι τὸ νεωστὶ ἐκδοθὲν „Φιλολογικὸν ἡμερολόγιον“ τοῦ Kirschner ἀναγράφει τὰ ὀνόματα 12,000 γερμανῶν ζώντων καὶ ἐνεργῶν συγγραφέων, ἐξ ὧν 1000 γυναῖκες. Μεταξὺ τούτων ἀπαντᾷ καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιφανεστάτων τῆς Γερμανίας ποιητῶν καὶ λογογράφων. Ὀύτως ἐκ τοῦ ἐσοῦ τῆς μυριάδος ταύτης τῶν συγγραμμάτων συγγραφέων 4 ἔχουσι τὸ ὄνομα τοῦ Schiller, 2 τοῦ Goethe, 4 τοῦ Heine, 2 τοῦ Lessing, 3 τοῦ Schlegel, 4 τοῦ Körner, 7 τοῦ Arndt, 3 τοῦ Opitz, 2 τοῦ Klingler, 2 τοῦ Hauff, 6 τοῦ Reuter καὶ ἀνὰ εἰς τῶν Uhland, Rückert, Kleist, Wieland, Fichte, Lavater, Kotzebue κλπ. Ἡ καταστρέψασα τὸν ὀπωροῦν ἀστεῖον στατιστικὸν τοῦτον πίνακα γερμανικῆς ἐφημερίδος ἐπιλέγει: „Δὲν ἔχομεν λοιπὸν καμμίαν ἑλλειψιν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐνδόξου ὀνομάτων, οὔτε ὅμως καὶ ἀμφιβολίαν δυστυχῶς, ὅτι οἱ σύγχρονοι φορεῖς τούτων δὲν συγγενέουσι καθόλου πνευματικῶς πρὸς τοὺς κεκοιμημένους κτήτορας τῶν ὀνομάτων τούτων“.

Προ πενταετίας ἰδρύθη ἐν Δανίᾳ μία „Ἐταιρεία τῆς οἰκουμένης βιομηχανίας“, σκοπούσης τὴν ἐν ὀρισμέναις καθ' ἑκάστην ἡμέραν ὥρας δημοσίαν διδασκαλίαν τῶν εὐκαλοτέρων τῆς βιομηχανίας εἰδῶν, ὅλων τῆς καλαθοποιίας, στοιχειώδους ἔνυλογραφίας, γυψοπλαστικῆς καὶ τῶν τοιούτων. Εἰς ὀρισμένα ἔκτοτε μέρη προσῆρχοντο πλείστον ἀτόπων οἰκογενειῶν φιλόπονα μέλη, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν φύλων, καὶ ἐνὸς μικροῦ σχετικῶς χρονικοῦ διαστήματος ἐξεμάνθανον μίαν τῶν εἰρημένων τεχνῶν, ἥτις παρεῖχεν αὐτοῖς ἐντιμὸν ζῆλον πόρον, καὶ πηλόγουν τὸν φιλόνηρον ἐπινοήτην τῆς εὐημερίας τῶν. Σήμερον, μετὰ παρέλευσιν πέντε μόνον ἐτῶν, λειτουργοῦσιν ἑκατὸν πενήντα καὶ ἐπτά τοιαῦται ἑταιρεῖαι, τὸ εὐεργετικὸν ἔργον τῶν ὁποίων εὐκαλοῦνται διὰ γενναίας κυβερνητικῆς ἐπιχορηγήσεως, καὶ οὕτω χιλιάδες ψυχῶν ζῶσιν ἀνετον καὶ εὐφρόσυνον βίον.

Ὁ Φρειδερίκος Θεόδωρος Φίσερ, ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ ὁποίου ἀπὸ πῦρος πενήτεϊ δολοφονήσῃ ἡ Γερμανία καὶ σύμπας ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος, εἶνε γνωστός εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας διὰ τῆς λαμπρᾶς καὶ ἀμερομήκτου κρίσεως τῶν „Ἐαρινῶν ἐν Ἑλλάδι ἡμερῶν“ τοῦ Ἐδουάρδου Ἐγγέλ, ἢ ἐν μεταφράσει ἔχοντι δημοσιεύσει ἐν ταῖς στήλαις τῆς „Κλειῶς“. Τῇ 18/30. Ἰουνίου ὁ περιώνυμος αἰσθητικὸς φιλόσοφος ἐώρτασε τὴν 80ὴν ἐπέτειον τῆς γεννήσεώς του καὶ εἶχεν ἀπέλθει εἰς Γμοῦνδεν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν συγγενῶν του. Ἐνταῦθα ἠσθένησε καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας παρέδωκε τὸ πνεῦμα μέχρι τῆς ὑστάτης αὐτοῦ στιγμῆς ἔχων πλήρεις τὰς αἰσθήσεις του καὶ μετ' ἀξιοθαύμαστον ἀπαθείας βλέπων προσεγγίζοντα τὸν θάνατον. Ὁ υἱὸς του, Ῥοβέρτος Φίσερ, εἶχε σπεύσει ἐξ Ἰταλίας παρὰ τὴν κλίνην τοῦ ἀγωνιῶντος πατρός, ὅστις βλέπων αὐτὸν ἐν ἀπελπισίᾳ ἐφιδύρισε: „Ἔσο ἄνηρ... πρέπει νὰ τὸ ὑποφέρῃς... ἐργασία, ἐργασία!...“ Ἀὐταὶ ἦσαν αἱ τελευταὶαί του λέξεις, μετ' ἃς ἀπέθλη τοῦ κόσμου ἡμέρος, ἀνευ μεγάλης ἀγωνίας, ἀνευ φόβου.

Διὰ τοῦ θανάτου του ἀπώλεσεν ἡ σύγχρονος γερμανικὴ φιλολογία ἕνα τῶν σημαντικωτέρων αὐτῆς ἀντιπροσώπων, ὅστις συνήθου ἐν ἑαυτῷ πάντας τοὺς κλάδους τῆς γερμανικῆς ἐπιστημολογίας. Ὡς κριτικὸς ἀπέλαυε μεγίστης ὑπολήψεως καὶ ἐξήσκησεν ἐπὶ πολλὰς δεκαετηρίδας οὐχὶ ἀσημαντὸν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς γερμανικῆς φιλολογίας καὶ τέχνης. Ἦτον ὁμολογούμενος εἰς τῶν ὀξυνοστάτων καὶ εὐφροστάτων ἀντιπροσώπων τῆς φιλοσοφίας τοῦ Ἐγγέλου καὶ διὰ τῆς „Αἰσθητικῆς“ του πρώτος ἐδημιούργησε διδασκαλίαν τῆς τέχνης σύμφωνον πρὸς τὴν οὐσίαν αὐτῆς καὶ μεγάλην ἐξασκήσαντι ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν περὶ καλλιτεχνίας θεωριῶν ἐν Γερμανίᾳ.

Γεννηθεὶς τῇ 18/13. Ἰουνίου 1807 ἐν Αὐδύβιγσουργ τῆς Βυρτεμβέργης ἐσοπίδασε πρῶτον ἐν τῷ θεολογικῷ φροντιστηρίῳ τοῦ Blaubeuren καὶ εἶτα ἐν Τυβίγγῃ. Τῷ 1836 ἐγένετο ὑφηγητὴς τῆς γερμανικῆς φιλολογίας ἐν Τυβίγγῃ καὶ κατόπιν ἐδίδαξεν ἐν Ζυρίχῃ καὶ Στουτγάρδῃ. Τῷ 1840 ἐπεσκέφη καὶ τὴν Ἑλλάδα, ἐπανελθὼν δὲ εἰς τὴν πατρίδα του ἔγραψε πολλὰ περὶ αὐτῆς ἄρθρα, μεταφρασθέντα καὶ δημοσιευθέντα ἐν τῇ τεργεσταίᾳ „Κλειῶς“.

BIBΛΙΟΘΗΚΗ.

— ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ Ἀριθμὸς 1^{ος}. ΘΑΝΟΣ ΒΑΕΚΑΣ. Μυθιστορία εὐρεθέσια ἐν ταῖς ἔγγραφαις τινὸς καὶ δημοσιευθεῖσα ὑπὸ ΠΑΠΑΔΟΥ ΚΑΛΑΙΤΑ. Ὁ φιλόκαλος ἐν Ἀθήναις ἐκδότης κ. Γουλιέλμος Μπάρτ σκοπῶν νὰ παράσχῃ εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν ὠφέλιμα καὶ ἐθνικῶν μᾶλλον φέροντα χαρακτηριστὰ ἀναγνώσματα ἤρξατο ἀπὸ τινος τῆς ἐκδόσεως Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, ἀποτελεσομένης ἐκ συγγραμμάτων μεγάλην ἐχόντων φιλολογικὴν σημασίαν, ὧν τινὰ μὲν εἶνε γνωστὰ μόλις εἰς στενοὺς τινὰς κύκλους λογίων, ἀλλὰ δὲ καὶ ὅλιως ἀβίωτος εἶνε καταδεδικασμένα εἰς λήθην. Ἐχομεν σήμερον ὑπ' ὄψιν τὸ πρῶτον τεῦχος τῆς Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης, τὸν Θάνον Βλέκας, μυθιστορίαν ἀρχαίαν γραφέσαν ὑπὸ τοῦ Παύλου Καλλιγᾶ, ὃς προσεχώρῃ δὴ δημοσιεύσασιν καὶ τὴν εἰκόνα, καὶ δημοσιευθεῖσαν τὸ πρῶτον ἐν τῇ „Πανδύρῃ“ τῷ 1855. Ὁ Θάνος Βλέκας εἶνε ἐκ τῶν πρώτων εἰς ἑλληνικὴν γλῶσσαν γραφέντων μυθιστορημάτων, ἐνδιαιτρεῖται κυρίως περὶ τὰ ἦδη τῶν ὀρεινῶν τῆς Ἑλλάδος κατοίκων καὶ διὰ φράσεως ζωηρᾶς καὶ μετὰ τῆς διακριτικῆς τὸν σοφὸν συγγραφέα εἰφύτας περιγράφει σκηνὰς τοῦ ἑλληνικοῦ βίου. Τρεῖς τόμοι, μικροῦ σχήματος καὶ ἐξ 100 περίπου σελίδων ἕκαστος συγκείμενος, ὃ ἀπαρίσσει τὸ ὅλον ἔργον. Ἐκαστον τεῦχος τιμᾶται ἀντὶ λεπτῶν 60. Ὁ κύριος Γ. Μπάρτ εἶνε παντὸς ἐπαίνου ἄξιος διὰ τὴν φιλοτιμίαν του καὶ τὴν προθυμίαν, μετ' ἧς ἀνέλαβε τὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ νεώτερα ἑλληνικὰ γράμματα, καθιστάμενος οὕτω χρήσιμος καὶ ἐπωφελῆς εἰς τὴν δευτέραν του πατρίδα καὶ συνδίδων διὰ τοιούτων δεσμῶν πρὸς αὐτὴν τὸ ὄνομά του. Ἐν τῷ προγράμματι τῆς Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης περιλαμβάνονται προσέτι πάντα τὰ διὰ τὴν φιλολογικὴν ἢ ἡθικὴν αὐτῶν ἀξίαν περιώνυμα ἔργα. Ὁ Ὀμηρος καὶ οἱ τραγικοὶ, ὁ Σαίξπηρ καὶ ὁ Μίλτων, ὁ Δάντε καὶ ὁ Γκαῖτε, ὁ Κάμοενς καὶ Κάλδερον, ὁ Μολιέρος, ὁ Οὐγγά, πάντα τὰ μεγάλα πνεύματα πάντων τῶν αἰώνων θὰ γίνωσιν οἰκεία εἰς τοὺς Ἕλληνας ἀναγνώστας διὰ γλαφυρῶν μεταφράσεων. Εἰς ἐπίμετρον δὲ ὄλων τῶν ἀνεκτιμητῶν τούτων προσόντων καὶ ὅπως συμπληρωθῇ ἡ ἐμοιότης αὐτῆς πρὸς τὰς ἄλλας παρ' ἄλλοις μεγάλους ἔδνεσι τοιοῦτου εἶδους βιβλιοθήκας, τὴν „Bibliothèque Nationale“ τῶν Γάλλων καὶ τὴν „Universal-Bibliothek“ τῶν Γερμανῶν, ἡ Ἑλληνικὴ θὰ ἔχη ὑπερβολικῶς εὐτελεῖ τιμὴν, καθιστώνσαν τὴν ἀπόκτησιν τῶν ἑκαστοῦ ἐκδιδόμενων συγγραμμάτων δυνατὴν καὶ εὐκόλον εἰς πᾶν βαλάντιον. Οἱ τόμοι θὰ ἐκδίδωνται τακτικῶς κατὰ δεκαπενθήμεριαν. Ἐντὸς ἐνὸς ἔτους θὰ ἐκδοθῶσιν 25 τόμοι, ὅλοι ἔργα μεγαλοφυῶν καὶ ἐπιστημῶν ἀνδρῶν. Ἡ ἔτησιαν συνδρομὴ ὀρίζεται διὰ τὴν Ἑλλάδα εἰς δραχμ. 12 διὰ τὸ ἑξωτερικὸν φράγκ. χρ. 12. Ὡς δὲ καὶ ἀνωτέρω ἐμνημονεύσαμεν ἕκαστος τόμος χωριστὰ τιμᾶται ἀντὶ 60 λεπτῶν χρυσῶν. Μετὰ τὸν ΘΑΝΟΝ ΒΑΕΚΑΝ, τὴν ἀπαράμιλλον ταύτην ἑλληνικὴν ἡθογραφίαν τοῦ Παύλου Καλλιγᾶ, θὰ ἐκδοθῇ ἡ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΑ (ἔργον ἀνεκδοτὸν, νῦν πρῶτον δημοσιευόμενον) ὑπὸ ΑΑΕΕ.

P. ΡΑΓΚΑΒΗ, εἰς ἕνα καὶ μόνον τόμον. Μετὰ ταύτην ἐκδοθήσεται ὁ ΕΞΗΝΤΑΒΕΛΩΝΗΣ, ἡ περιώνυμος κωμῆδιὰ τοῦ Μολιέρου κατὰ τὴν λαμπρὰν ἐξελληνίσιν τοῦ ἀειμνήστου Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΕΞ ΟΙΚΟΝΟΜΩΝ. Τόμος 1. Διὰ πᾶσαν συνεννόησιν πρὸς συγγραφήν ἢ μεταφράσιν ἢ ἀναδημοσίευσιν διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Βιβλιοθήκην ἀπευθυνθήτωσαν οἱ βουλομένοι πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις Κ. ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ Π. ΚΟΥΡΤΙΑΝΗ. — ΦΙΣΙΚΗ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΕΝ ΜΕΘΑΝΟΙΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΙΑΤΩΝ ὑπὸ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ Κ. ΔΑΜΒΕΡΓΗ, καθηγητοῦ κλπ. Μετὰ τριῶν πινάκων. Τιμᾶται δραχμῆς. — Zur Erkenntniss der Idee des Menschen von N. Radakowitsch. (XII, 581.) Τιμ. 14 φράγκ. — Ein Beitrag zur Geschichte der Religion von de Lagarde. (58.) Τιμ. 4 φράγκ. — Hephaestion von Theben und sein astrologisches Compendium. Ein Beitrag zur Geschichte der griechischen Astrologie von Dr. A. Engelbrecht. (102.) Τιμ. 3 φράγκ. — Abriss der Geschichte des alten Orients bis auf die Zeit der Perserkriege von Prof. Hommel. (98.) Τιμ. 5 φράγκ. — Alt-Egypten von Prof. M. Morayter. Essay. (σελ. 75.) Τιμ. 2 1/2 φράγκ. — Griechische und römische Metrologie von Prof. Dr. Nissen. (σελ. 50.) Τιμ. 1 1/2 φράγκ. — De Demosthenis quae feruntur proecemils von R. Swoboda. (VII, 105.) Τιμ. 5 φράγκ. — Das Princip der Individuation nach der Lehre des heiligen Thomas und seiner Schule. Ein Beitrag zum philosophischen Verständniss der Materie von Dr. Glossner. (σελ. XV, 182.) Τιμ. 4 φράγκ. — Zeugnisse und Proteste. Gesammelte Aufsätze über tragische Kunst von Prof. Dr. Günther. (VIII, 125.) Τιμ. 3 φράγκ. — Das Problem der Willensfreiheit von Dr. Lehmann. (36.) Τιμ. 8 φράγκ. — System der synthetischen Philosophie von Herbert Spencer. 7. Band. — Commentaria In Aristotelem graeca edita consilio et autoritate academia litterarum regiae hussicae. Vol. IV, Pars I et Vol. XVI. Τιμ. 40 φράγκ. — Jahresbericht über die Fortschritte der classischen Alterthumswissenschaft, begründet von C. Bursian, herausgegeben von Prof. Dr. J. Müller. 15. Jahrgang. 50.—53. Band. 12 Hefte. Τιμ. 12 φράγκ. — Sophokles' Tragödien. Erklärt von Dr. Schmelzer. 6. Band. Philoctet. (σελ. 150.) Τιμ. 2 1/2 φράγκ. (1—6 τιμ. 15 φράγκ.)

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΖΟΥΛΟΥΑΝΔΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΑΡΑΣΗΜΑ ΤΟΥ.

Ο γερμανός περιηγητής Αύγουστος Άινβαλδ, δευτερεύων ἤδη φορὰν περιηγήσεται τὰς διαφόρους χώρας τῆς Ἀφρικῆς, διέτριψε τῷ 1885 ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ζουλοῦ, ἐπὶ τῇ σκοπῇ τοῦ νὰ διενεργήσῃ ἐνταῦθα τὸν ἐποικισμὸν γερμανῶν. Ὁ βασιλεὺς Δανί-ζουλου, υἱὸς τοῦ γνωστοῦ Κετεβάνου, προθύμως ἐνεδάρρυνε τὰς προθέσεις τοῦ γερμανοῦ περιηγητοῦ καὶ παρέσχεν εἰς αὐτὸν μάλιστα καὶ λωρίδα γῆς, ἐν ᾗ ἠδύνατο ἐλευθέρως νὰ ἐγκατασταθῶσι γερμανοὶ ἐποικιοί. Ὁ νεαρὸς καὶ λίαν νοήμιον μονάρχης τῆς ἀγρίας ταύτης ἀφρικανικῆς χώρας ἐγνωσκῆν, ὡς φαίνεται, τὴν Γερμανίαν ἐξ ἀκοῆς καὶ ὠμίλει μετὰ μεγάλου σεβασμοῦ ἰδίᾳ περὶ τοῦ ἰσχυροῦ γερμανοῦ αυτοκράτορος καὶ τοῦ ἀητήτου αὐτοῦ στρατοῦ. Ἡ Ζουλουανδία εἶνε ὁ „παράδεισος“ τῆς Ἀφρικῆς, ὡς καὶ τὸ ὄνομα „Ζουλοῦ“ αὐτὸ κατ' ἑαυτὸ οὐδὲν ἄλλο σημαίνει παρὰ „τέκνα τοῦ οὐρανοῦ“. Ὁ στρατὸς τοῦ βασιλέως Δανίζουλου εἶνε λίαν καλῶς διοργανωμένος καὶ διαιρεῖται εἰς συντάγματα καὶ μεραρχίας. Ἡ χώρα παρέχει ἀνεξάντητον πλοῦτον καὶ ἰδίᾳ ἢ παρὰ τὸ Νατὰλ παραλία παράγει ζάχαριν, δημητριακοὺς καρποὺς ἐν ἀφρονίᾳ, ἀραβόσιτον, ἀνθρακας, σίδηρον καὶ χρυσόν.

Τὸ περιέργον, καὶ τούτου χάριν ἐράφησαν αἱ ἀνωτέρω σημειώσεις, εἶνε ὅτι ὁ βασιλεὺς οὗτος τῆς Ζουλουανδῆς ἴδρυσεν καὶ ἐν παράσημον, τοῦ ὁποίου παραδέτομεν ἄσμερον τὴν εἰκόνα. Ὀνομάζεται παράσημον τοῦ κροκοδείλου, διαιρεῖται εἰς δύο τάξεις, ἀναρτώμενον ἀπὸ ταινίας, φεροῦσης τρία χρώματα, πράσινον, κίτρινον καὶ ἐρυθρόν.

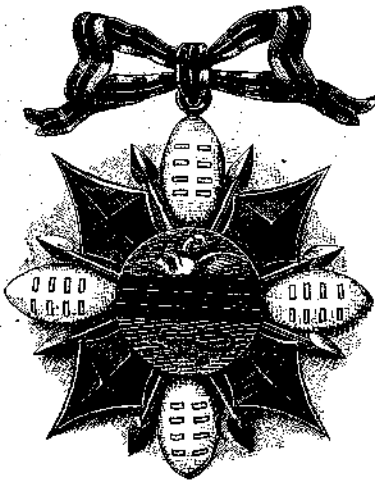
Τὸ τῆς πρώτης τάξεως, εἰς ἣν ἀνήκει καὶ τὸ ἐν εἰκόνι παρατεθει-

μένον, δεικνύει στρογγύλην, χρυσῆν πλάκα ἐν τῷ μέσῳ, εἰς τὸ ἄνω ἡμισυ τῆς ὁποίας παριστάνονται πτηνὸν κρατὸν διὰ τοῦ ῥάμφους του ὄφιν, εἰς τὸ κάτω ἡμισυ κροκοδείλου καὶ εἰς τὸ μέσον σειράι κίτρινοι καὶ ἐρυθροί.

Περίε τῆς πλάκας εἶνε τοποθετημέναι τέσσαρες ἀγκυαὶ ἐκ πρασίνου κρυστάλλου καὶ τέσσαρες ἀσπίδες ἐκ λευκοῦ μάλτου, ἀπὸ μέσον δὲ αὐτῶν προεκβάλλουσιν ὄκτω χρυσαὶ βέλη.

Τὸ αὐτὸ παράσημον, δευτέρας τάξεως, ἀπλοῦστερον τοῦ ἀνωτέρω, ἐδόθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως Δανίζουλου εἰς ἕνα τῶν ἐπισήμων βιβλιοπωλῶν τῆς Αἰψίας. Ἐπὶ τῆς ὁπισθίας ὁμοῦ αὐτοῦ πλευρᾶς ὑπάρχουσιν ἐγκυραγμένα γράμματα ἐν Ζουλουανδικῇ γλώσσῃ, τὰ ἐξῆς: „Dinizulu inkos ka ilizwe amazula Uku Ludwig Fischer ngokuba fanela. Emnyati 1855“ ἢτοι ἑλληνιστὶ μεθερμηνυόμενα „Δανίζουλου, βασιλεὺς τῆς Ζουλουανδῆς, τῷ ἑαυτοῦ Λουδοβίκῳ Φίσερῳ, δι' ὑπηρεσίας. Ἐμνηστὴν (Ἔδρα τοῦ βασιλέως) 1885“. Τὰ δύο ταῦτα λίαν ἐπιμελῶς καὶ κομψῶς ἐπεξεργασμένα παράσημα τοῦ Ζουλουανδικοῦ κροκοδείλου εἶνε τὰ μόνα, ἅπερ ἔλαβον Εὐρωπαῖοι, ἐν μὲν ὁ βῆθεις περιηγητὴς Αύγουστος Άινβαλδ, ἔπειρον δὲ ὁ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει βιβλιοπώλης Ludwig Fischer.

Ὁ πρῶτος τούτων, πέρυσιν διελθὼν ἐκ Αἰψίας κατὰ τὴν εἰς Ἀφρικὴν ἀποδημίαν, διεβεβαίωσε τοὺς ἐνταῖθα φίλους του, ὅτι κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν του τῷ 1889 δὲ συνοδουσία αὐτὸν εἰς Εὐρώπην ὁ βασιλεὺς Δανίζουλου μετὰ τινῶν ἐκ τῶν μεγιστάνων του καὶ δὲ διατρίψῃ μάλιστα χρόνον τινὰ καὶ ἐν Αἰψίᾳ, ὅπουδὲν ἔλαβε πρόκλησιν φιλοξενίας καὶ ἀπεδέχθη αὐτὴν μετὰ πολλῆς προθυμίας.

κ. Ν. Μπ. εἰς Ζαχαρζίν. Ἐλήφθησαν καὶ Σᾶς ἐκπράξιον τῆς εὐγνωμοσύνης μας. — Διούδωνον „Κωνσταντινουπόλεως“ εἰς Κωνσταντινουπόλιν. Ἀπεστάλησαν. — κ. Κ. Γκ. εἰς Πότιον. Ἀπετάθημεν καὶ πρὸς τὸν περὶ οὗ μᾶς γράφετε κύριον, ἀλλὰ μέχρι τοῦδε δὲν ἐτύχημεν ἀπαντήσεως. Ἐάν θέλετε, δύνασθε καὶ ἡμεῖς νὰ ἐνεργήσῃτε αὐτόθεν. — κ. Ἄδ. Ζ. Μ. εἰς Βιτώλια. Συμφωνῶς πρὸς τὴν αἰτησίαν Σᾶς ἐγράψαμεν καὶ Σᾶς ἀπεσταλαίμεν συγγράμωσιν μίαν σειράν. Θά φροντίσῃτε βεβαίως διὰ τὰ περαιτέρω. — κ. Α. Κ. εἰς Καῖρον. Ἐλήφθησαν καὶ ἀπεστάλη ὁ αἰτηθεὶς τόμος. — κ. Π. Σ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Καὶ δι' ἐπιστολῆς Σᾶς ἐγράψαμεν τὰ δέοντα. — κ. Ν. Γ. εἰς Βραζιλίαν. Τὸ τίμημα ἐλήφθη καὶ τὸ τεῦχος ἀπεστάλη. — κ. Γ. Ι. Τσ. εἰς Νεάπολιν (Κρήτης). Ἐγράψαμεν καὶ εἰς Παρισίους, ὅπουδὲν δὲ Σᾶς σταλῆ κατ' εὐθείαν τὸ ζητούμενον. — κ. Ν. Γ. Σ. Γζώταν. Τὸ αἰτηθὲν τεῦχος ἀπεστάλη. — κ. Δ. Ζ. εἰς Παρισίους, κ. Θ. Ε. εἰς Τεργεστην, κ. Θ. Ζ. Αὐτόθι, κ. Δ. Γ. Ο. Αὐτόθι, κ. Α. Α. Β. εἰς Μασ-

σαλίαν, κ. Ν. Θ. εἰς Πρίστιναν. Ἐλήφθησαν καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Γ. Τσ. εἰς Πάτρας. Ἐλήφθησαν. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν καὶ ὡς ἰδιαιτέρως Σᾶς ἐγράψαμεν φροντίσατε καὶ περὶ τῶν λοιπῶν. — κ. Γ. Α. Α. εἰς Κωνσταντινουπόλιν. Ἡ ἐπιστολὴ Σᾶς ἐλήφθη καὶ Σᾶς ἀπηνητήσαμεν ἐγκαιρῶς. — κ. Θ. Β. εἰς Κωνσταντινουπόλιν. Ἐξετέλεσαμεν τὴν παραγγελίαν Σᾶς καὶ ἐπέμψαμεν νὰ περιέλθῃ ἐγκαιρῶς εἰς χεῖράς Σᾶς. — κ. Κ. Γ. εἰς Γαλαζίον. Πρὸς τὸν ἐν Βραζιλίᾳ κύριον Η. ἀπεστάλησαν τὰ τεύχη. Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ ἔχετε πληρῆστατον δικαίον, ἐν τούτοις ἀμφιβάλλομεν, ἐάν ἂν δυνηθῶμεν νὰ πράξομεν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μᾶς συμβουλεύετε. Ὅπωςδὴποτε Σᾶς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν εὐκρινῆ καὶ φιλικὴν Σᾶς πρότασιν. — κ. Π. Ν. εἰς Γεκωῦτσι. Τὴν συνδρομὴν τοῦ Στ. ἔλαβομεν παρὰ τοῦ ἐνταῦθα κ. Ι. Γ. — κ. Δ. Π. εἰς Τεργεστην. Ἡ μία ἐλήφθη, εἴτε ἡ χθεσινὴ μας ἐπιστολὴ ἰσχύει μόνον διὰ τὴν ἑτέραν. — κ. Θ. Μ. εἰς Ἀθήνας. Τὸ τηλεγράφημά Σᾶς ἐλήφθη ἐγκαιρῶς καὶ ἀμέσως συνηγορήθημεν πρὸς τὴν

ἐντολήν Σᾶς. Ἀναμένομεν ὁμοῦ νεωτέρας ὁδηγίας. — κ. Ι. Μ. εἰς Σωζούπολιν. Ἐν τῷ τεύχει τούτῳ ἐδημοσιεύσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ νέου πρωθυπουργοῦ τῆς Ἰταλίας Κρίστη, ἀντὶ τῆς τοῦ ἡμετέρου νομομαθοῦς κ. Παύλου Καλλιγᾶ. Ἐν τῇ „Νέα Ἡμέρᾳ“ ἐδημοσιεύθησαν πρὸ τινῶν μηνῶν τεμάχια τινὰ τοῦ ἡμερολογίου τοῦ Κρίστη, ὅπερ ἐγράψεν περιοδεῦσιν τὴν Ἑλλάδα πρὸ 25ετίας καὶ πλέον. Τότε ἀγωνιζόμενος καὶ πάσχων ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως καὶ ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος του, θερμῆν ἐξέφραξε συμπάθειαν καὶ ὑπὲρ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς, τῆς Ἑλλάδος. Ἴσως καὶ τὴν σήμερον ἐν τῇ καρδίᾳ του τρεῖς ἀμείωτων τὴν ἀγάπην ταύτην, ἀλλὰ τὰ δευτικὰ συμφέροντα τῆς ἰδίας πατρίδος καθίστασι πολλῶς τοὺς πολιτικοὺς ἐπιλήθμονας καὶ τῶν ὠραιοτέρων καὶ ἰδανικωτέρων αἰσθημάτων. Ἦδη ὁ Κρίστης καὶ ἡ Ἰταλία κατακρίνεται ὑπὸ τῶν Γάλλων εἰς ἀγνίωμεν ἔνεκα τῆς προσφάτου στενῆς συνδέσεως αὐτῆς πρὸς τὴν Γερμανίαν, τὸν προαιώνιον ἐχθρὸν τοῦ γαλλικοῦ λαοῦ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Τὰ ἐν Βουδαπέστη ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος Φραγκίσκου Δεᾶκ ὑπὸ Γρ. Γώγου, Ἀρχιμανδρίτου. — Ἡ χρῆσις τοῦ ὀνόματος παρ' Ἑλλῆσι καὶ Ἀσianoῖς ὑπὸ Χρ. Παπαδοπούλου, δικαστοῦ ἐν Κύπρῳ. — Φυλλίδας καὶ Χαριτῶ (Διήγημα ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος — συνέχεια). — Ἑλληνικὰ Δράματα ὑπὸ * Ι. — Ἀθηναῖα Χρονικά ὑπὸ Ἀριστοτέλους Π. Κουρτίδου. — Πανακοδόχη, ἢτοι ἐρμηνεία τῶν εἰκόνων. — Πουκίλα. (Ἡ ἀφῆξις τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου εἰς Αἰψίαν. — Ἡ προσέλευσις εἰς τὸν ἐν Αἰψίᾳ ἑλληνικὸν ναύσκον. — Ἡ θερμοκρασία τῆς ἐπιφανείας τῶν θαλασσῶν. — Ἡ ἀπὸ τῶν ξηνοσμῶν ἐκκαθαρισὶς τῆς γερμανικῆς γλώσσης. — Φιλολογικὴ δραστηριότης ἐν Γερμανίᾳ. — Ἐταιρεία τῆς οἰκιακῆς βιομηχανίας ἐν Δανίᾳ.) — Ἐπιστήμη καὶ καλλιτεχνία. († Φρειδερίκος Θεόδωρος Φίσερ.) — Βιβλιοδόχη. — Ὁ βασιλεὺς τῆς Ζουλουανδῆς καὶ τὰ παράσημά του (μετὰ εἰκόνας). — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Φραγκίσκος Κρίστης (ἐν σελ. 305). — Ὁδῶν φὸν Βίσμαρκ (ἐν σελ. 309). — Ἡ πρώτη δοκιμὴ. Εἰκὼν τοῦ ἑλλῆνος καλλιτέχνου Γεωργίου Ἰακωβίδου (ἐν σελ. 313). — Ὁ Κρίστης παρὰ τῷ Βίσμαρκ ἐν Φριδριχρούη (ἐν σελ. 316).

Ἐκδότης Π. Α. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

τύποις Bär & Hornmann, ἐν Αἰψίᾳ. — Χάρτης ἐκ τῆς Neus Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ. — Διάλεκτὸν Fry & Senig, ἐν Αἰψίᾳ.